

הגיע הזמן
שהטלוויזיה
תעניש פוליטיקאים
שמשקרים

7

הארץ
www.haaretz.co.il
יום חמישי כ"ג באדר א' תשע"ט
28 בפברואר 2019

גלריה

חפשו אותנו בטלגרם
@newspaperil

החגיגות בארץ על זכייתו
בדוב הזהב תפסו את
נדב לפיד במצב רוח בועט:
מצחיק בעיניו לדבר על
גאוה ישראלית מול סרט
המציג את קלוננו. אז לא,
הוא ממש לא חיכה לברכות
ממירי רגב, והוא לא חוזר
בו ממלה רעה אחת שאמר
עלינו ב"מלים נרדפות",
ויש רק דבר אחד שהיה
עבורו עוצמתי יותר מהימים
המאושרים של צילומי
הסרט בפריז **נרית אנדרמן**

**"רציתי
להעליב את
הישראלים"**

מוצאי שבת לפני שבועיים, כשנודע שסרטו של נדב לפיד זכה בדוב הזהב, הפרס הגדול של פסטיבל ברלין, מדינת ישראל רטטה מהתרגשות: פריצות מיוחדות למהדורות החדשות בטל-וויזיה כדי לדווח על הוכייה, כותרות באינטרנט, כותרת ראשית ב"ידיעות אחרונות" למחרת על "הישג ענק לקולנוע הישראלי", מסיבת עיתונאים בהולה שכונסה בנמל התעופה בן גוריון מיד עם נחיתתו ושודרה בשלושת הערוצים, ואפילו ברכה נרגשת של נשיא המדינה. החגיגות סביב האוסקר שקיבל השבוע גיא נתיב אמנם היו סוערות אפילו יותר, וכך כל זאת – חגיגות הדוב של השבוע שעבר הפתיעו בעוצמתן. ממתי הציבור הרחב בכלל מתעניין בפסטיבילי קולנוע אליטיסטיים?

דוב הזהב הוא אחד הפרסים היוקרתיים בוירת הקולנוע העולמית, והוכייה הזאת הפכה את לפיד לרוקסטאר הלוהט של עולם הקולנוע, לפחות עד שטקס האוסקר גזל לו את הזקוקים. אבל בתחילת השבוע הזה, אחרי שכבר קילף מעצמו את החליפות, שיחרר את שרירי הלחיים מן החיוכים הבלתי נגמרים, והרפה את שרירי הורוע שלו שהגיפה אינספור פעמים את אותו פסלון כבד למדי של הדוב המוזהב ("ביום הוכייה ניגשו אליי המון אנשים, ובכל פעם שזה היה אדם שלא הכרתי, הנפתי מולו את הדוב. גיליתי שזה חוסך מלא מילים", הוא מחייך) – לפיד מרשה לעצמו להתבונן בכל זה במבט מפוכח וביקורת.

"יש פה מחסור

באינסטינקט מרדני, אי אפשר כל הזמן לכבד את שררת הרייטינג. צריך משהו שיערער על מבנה הכוח של הקולנוע. אמן חייב לנשוך את היד המאכילה אותו"

בטיסה מברלין לארץ, הוא מספר, נוסעים רבים ביקשו להצטרף לם איתו ועם הדוב שלו, סיפרו לו כיצד צפו בטקס ונורא התרגשו ושמחו. וגם ברחובות תל אביב עוצרים אותו הרבה אנשים, מברכים אותו על הוכייה ומציעים לו לביים סיפורים שכתב. "זוה מוזר, כי זה סרט על בחור שפותח מילון ואומר את כל המלים הכי גרועות שהוא מוצא בו על ישראל. או זה מרגיש קצת כמו נטע ברוזלי – אבל אני לא נטע ברוזלי", הוא מסביר. "יש במקום הזה צמא אדיר להצלחות ולהכרה, והוכייה של 'מלים נרדפות' נתפסת בדיוק כמו זכייה באירוויזיון או במדליה בג'ודו. באהדה הזאת יש איוו משה פחתיות שהיא נוגעת ללב, אבל בעיניי קצת מצחיק לדבר על גאוה ישראלית בהקשר של הסרט הזה, שיש בו גם קלון ישראלי".

הקלון שלפיד מדבר עליו הוא הבריחה של יואב, גיבור הסרט, מהמדינה שבה גדל, ההחלטה שלו

למחוק את חייו הקודמים ולהתחיל אותם מחדש בפריז, רצונו לנתק עצמו מישראל ומהדברים האיומים שהוא חושב עליה. באחת הסצינות החזקות ב"מלים נרדפות" מתגלית מות המחשבות הללו בשורה של מלים נרדפות, שנורות מפיו של הגיבור בועם, במהירות ובעוצמה שלא היו מביישות אף תת מקלע צה"לי. "מרושעת, נאלחת, נתעבת, מצחינה", אומר שם יואב על המדינה שבה גדל, וממשיך לירות עוד כמה שמות תואר לא מחמיאים.

"הוא מתאר מדינה שהיא גם עלובה, גם רעה, גם אידיוטית, והרצון שלו היה גם שלי: להעליב את הישראלים", מסביר לפיד. "אתם כל כך אוהבים את המדינה שלכם, משוכנעים שכולם צריכים לאהוב אותה, ואני רציתי לומר 'תראו אני ישראלי, ואני יכול לשנוא את ישראל, לומר עליה מלים איומות, ולא לגמור אף פעם לקלל אותה'". הסרט "מלים נרדפות" אמנם פורש עליה שרחה הרבה יותר מכמה מלות שגאה המכוונות כלפי מדינה מסוימת, אבל הוא יכול היה בקלות להפוך לשנוא־נפשה החדש של שרת התרבות מירי רגב, שכוכר התגפלה על "פוקסטרט" שהוצג בוונציה בטענה שהוא "מבאיש את שמו הטוב של צה"ל". הפעם השרה הסתפקה בשיגור ברכה מאוחרת ומפוקפקת על הוכייה, שבה הביעה תקווה שהסרט "עולה בקנה אחד עם החוק הישראלי".

לפיד מצדו קצת קרוע. מצד אחד, מי שהשנה האחרונה בחייו היתה תצוגת תכלית אכזרית ומורכבת של החיים – אמו והעורכת הקבועה של סרטיו, ערה לפיד, חלתה ומתה מסרטן רגע לפני שהשלימה את העבודה על הסרט, לפני שנולד נכדה הראשון, ולפני שכנה זכה בדוב הזהב – מרשה לעצמו עכשיו לנוח לרגע ולהתענג על הפרס היוקרתי ועל החיבוק הענקי שבא איתו ("זה תענוג, לא צריך להיות פורטינים", הוא מחייך). אבל בו בזמן, כל הקונצנוס הזה סביבו קצת מגרד לו, לא מאוד מסתדר עם הנטייה שלו לבעוט, להתריס, להעדיף את השוליים.

"זו מדינה שאין בה אופוזיציה באופן עמוק, והצמא הזה להצלחות מפריע לי במיוחד אצל עיתונאי קולנוע", הוא אומר. "כולם מתעניינים באוסקר – למי אכפת מהאוסקר? סרטים לא משמעותיים מתחרים זה בזה כדי שמישהו יעשה כסף. וזה נכון באותה מידה לגבי הפרס שאני קיבלתי. המון סרטים בינוניים זכו בפסטיבלים של קאן, ברלין וונציה, והם חסרי משמעות. יש פה איוו הודחות אוטומטית עם כוח ועם הצלחות, כולם רוצים להיות בקואליציה, עם המנצחים, ולי חסר האדם שיבוא ויאמר, 'למי אכפת מהאוסקר ומדוב הזהב?'".

"יש פה מחסור באיוו אינסטינקט מרדני, בפאנק, אי אפשר כל הזמן לכבד את שררת הרייטינג, שררת הפסטיבל, שררת האוסקר. צריך משהו שיהיה באופוזיציה, שיערער על מבנה הכוח של הקולנוע, שירצה להתנגח בו".

שרת התרבות דווקא עושה את זה, ואפילו לא רע.

"אני לא רוצה לדבר עליה יותר מדאי, אבל לא חיכיתי לטלפון ממנה, אני לא מצפה שהמסד הישראלי יחבק אותי. יש משפט יפה בעיניי, שאמן חייב לנשוך את היד שמאכילה אותו. אני לא מצפה לחיבוקים, ואני לא מרגיש שגריר של מדינת ישראל. ובכל זאת אני מייצג משהו מהישראליות, ואם אני אוהב את ישראל או שונא אותה אני עדיין ישראלי, ולכן הישגיי מתקשרים בעולם לקולנוע ישראלי. כך שבאופן טבעי הם מייצגים מדינה שלמה, אם ארצה בכך או לא. אבל אני לא מתייחס לעצמי כשגריר, ולא צריך להוכיח לעצמי שאני מועיל לישראל".

אתה מדבר על לנשוך את היד שמאכילה אותך, ובכל זאת לוגו של משרד התרבות מתנוסס בתחילת הסרט שלך.

"זה נכון בעיניי שהיד תאכיל אותך ואתה תנשוך אותה. אם מדינת ישראל מממנת אותך, זה לא פוטר אותך מהנשיכה. אסור לדעתי שיהיו יחסים הרמוניים עם המקום. וכשאמנים עומדים מול קריאה לצנוורה פוליטית, הם צריכים להתעקש על זכותה של האמנות להיות כאוטית ופרועה, ללכת למקומות קיצוניים ומסוכנים".

לפיד בצעירותו עם הוריו ערה וחיים. "אמא שלי באה לעולם כדי לערוך סרטים" צילום ורפודוקציה מתוך אלבום משפחתי: מגד גוזני

מטרייה מול צונאמי

לפיד, בן 43, מתגורר בתל אביב עם בת זוגו השחקנית נעמה פרייס, ולפני כמה חודשים נולד בנם הבכור נח. בשנים האחרונות הוא הפך לאחד הבמאים הישראלים המוערכים בעולם. סרטו הראשון באורך מלא, "השוטר" (2011), זכה בפרס השני בחשיבותו בפסטיבל לוקרנו, "הגננת" (2014) הוקרן ב"שבוע הביקורת" בפסטיבל קאן, ושניהם זכו בשורה ארוכה של פרסים בישראל ובחו"ל, חילצו לא

מעט שבחים מהמבקרים, וסימנו את לפיד כבמאי בעל שפה קולנועית חדשנית ונועזת. "הגננת" גם זכה בשנה שעברה לרייטינג אמריקאי בכיכובה של מגי גילנהול, שזכה בפרס הבימוי בפסטיבל סאנדנס. "מלים נרדפות" הוא הסרט הראשון שאותו צילם בחו"ל. הפיק אותו סעיד בן סעיד, מפיק צרפתי מהשורה הראשונה, ולפיד מספר שהצילומים בפריז היו תענוג גדול. "הם יותר טובים בזה. פה יש פחות מעט שבחים מהמבקרים, וסימנו את לפיד כבמאי בעל שפה קולנועית חדשנית ונועזת. "הגננת" גם זכה בשנה שעברה לרייטינג אמריקאי בכיכובה של מגי גילנהול, שזכה בפרס הבימוי בפסטיבל סאנדנס. "מלים נרדפות" הוא הסרט הראשון שאותו צילם בחו"ל. הפיק אותו סעיד בן סעיד, מפיק צרפתי מהשורה הראשונה, ולפיד מספר שהצילומים בפריז היו תענוג גדול. "הם יותר טובים בזה. פה יש פחות

"לא ידעתי שאמי התחילה כימותרפיה. סיפרו לי שאחרי שיחות איתי, היא אמרה 'אני חושבת שהוא לא מרגיש כלום'. ואני תוהה אם היא אמרה זאת בשמחה או באכזבה. או שניהם"

נרדפות", הגיע לאוסף אותו ובישר לו שחודש וחצי קודם לכן אובחן סרטן בגופה של אמו. לפיד היה המום. לאורך הצילומים הוא היה בקשר יום יומי עם אמו, שלח אליה את החומרים שצילם כדי שעין העורכת שלה תבחן אותם. "היינו מדברים כל יום בטלפון. הייתי מספר לה על היום, שומע ממנה על החומרים שראתה, היא היתה מבינה גנון ביקורת שלי. וגם הרגשתי טוב ורצייתי שהיא תשמח שהחומרים כאלה יפיע. פעם אחת היא אמרה לי, 'מחר ומחרתיים תהיה לי בעיה לראות החומרים כי אני נוסעת עם אבא לכפר בלום'. אבל אמא שלי בקושי לסלון היתה יוצאת מחדר העריכה, או כפר בלום? זה נשמע מוזר. אז געתי בה: 'את עורכת, יש לך אחריות, קחי איתך מחשב ותראי שם את החומרים'".

"כמוכן שלא ידעתי שהיא בעצם נסעה להתחיל כימותרפיה בתל השומר", הוא אומר. "סיפרו לי שבכל פעם אחרי שסיימה שיחה איתי, היא אמרה 'אני חושבת שהוא לא מרגיש כלום'. ואני שואל את עצמי אם היא אמרה את זה בשמחה או באכזבה. או שניהם". כשהגיע משדה התעופה הבייתה, העורכת והאם הפרטית שלו המתינה לו בסלון. היא היתה במיטפת, שיערה כבר נשך, וזו היתה הפעם הראשונה שבה ראה אותה

פרס ע"ש חיים שיף לאמנות פיגורטיבית ריאליסטית

ש"י שאול המלך 27, תל אביב/טל: 7000-607-05, tamuseum.org.il

הפרס כולל מענק על סך 10,000 דולר, תערוכה במוזיאון תל אביב לאמנות וקטלוג

הליך הגשת המועמדות המועמדות תוגש באנגלית בקובץ PDF בלבד שלא יעלה על 8MB, ויכלול: קורות חיים (עד שני עמודים), לרבות פרטים מלאים ליצירת קשר, וטקסט קצר על תחום העיסוק של המועמד/ת בצירוף 20 דימויים של עבודות בציון: כותרת, טכניקה, מידות ושנה

שם הקובץ להגשת המועמדות (באנגלית): Shiff2019_(first name)_(surname).pdf

יש לשלוח את הבקשה לדוא"ל: shiffprize2019@tamuseum.com מועד הגשה אחרון: 1 באפריל, 2019

במסגרת הזכייה, עבודת אמנות שתיבחר על ידי המוזיאון מתוך התערוכה, תיתרם לאוסף המוזיאון

על המועמד/ת לעמוד בלוח זמני ההקמה והפתיחה של התערוכה במהלך 2020 על פי דרישת המוזיאון. אם לא יתקיים תנאי זה, רשאי המוזיאון לבטל את הזכייה

הפרס יוענק בטקס שייערך ב-23 ביוני 2019 התערוכה בליווי קטלוג תתקיים במוזיאון במהלך 2020

מוזיאון תל אביב לאמנות

הולך ברחובות, מקלל את הישראליים בצרפתית ומוכיח אותם על טיפשותם. הייתי אומר לעצמי, 'יום אחד ישראל תימחק, אבל זה לא נורא, כי זאת מדינה כל כך בינונית שהעולם לא יפסיד הרבה'. אבל בסופו של דבר, אדם שמסתובב בפריז וכל כך עסוק כל הזמן בלה עליב את הישראלים, זה כמו בן זועק משהו. הבנתי שהשנאה היוקדת שפיתחתי כלפי ישראל אינה ישועה. יחד עם זאת, לא אני ולא הדמות בסרט נסוגים ממלה אחת רעה אחת שנאמרה על ישראלי. המדינה הזאת הרוויחה כיושר את כל המלים האלה. את כולן. פשוט הקשרים שיש לך למקום ולזהות קיימים בכל מיני מישורים, ואחרי שגמרת לקלל את המקום שבו חיית — מה תעשה עכשיו?"

את הסיבה לזעם הזה ששטף אותו לפיד לא ידע להסביר. "מי ליון תחושות התערבבו לי בראש והצטרפו לזעם ותיקוב נורא. לא היה מאורע מסוים שהצית אותו, או נימוק אחד, רק המון אנרגיה וזעם והמון מלים", הוא מציין. "אפשר לומר שזה היה תיעוב לעצם הישראליות. לנפש הישראליה הקולקטיבית, לדי-אן-איי, ללהיות ישראלי. כלומר לחובה להיות ישראלי בזמן שאי אפשר להיות ישראלי. שאסור וברור שהיה ממד פוסט טראומטי שקשור לצבא, אבל לא בעקבות מאורע ספציפי אלא בגלל עצם קיומו, כמייצג ומעצב של הישראליות, כזיקוק עמוק שלה".

"הצמא להצלחות מפריע לי במיוחד אצל עיתונאי קולנוע. כולם מתעניינים באוסקר — למי אכפת? סרטים לא משמעותיים מתחרים כדי שמישהו יעשה כסף. זה נכון גם לגבי הפרס שקיבלתי"

גיבור הסרט לא לוקח בסופו מטוס אל-על בחזרה לישראל, והמסר שלו זה לא שאין כמו בבית, מבחיר לפיד. "אחרת באמת הייתי מועמד לפרס היצירה הציונית", הוא מציין. "מבחינתי זהות של מדינה זה משהו שאתה נחבט בו שוב ושוב ושוב בכל הכוח, מתוך ידיעה שמה שיישבר בסוף זה הראש שלך, ולא המדינה, לא הקיר בגלל שמה שאתה נחבט בו זה עצמך, זה הופך את הקיר להכי חסין, אבל אין לך אלא לה' משיך להיחבט בו. בכל הסרטים שלי מה שאני עושה זה לדפוק את הראש בקיר שקוראים לו ישראל. אבל זה גם בגלל שככה אני דופק את הראש בעצמי".

תשובות

1. "תפילת גשם", מאת ליון קיפניס ("גשם, גשם, גשם, נאנח שדה מחוס").
2. "שעון בן חיל" ("איוה שעון בן חיל, אשר אינו נח").

טום מרסייה בסרט "מלים נרדפות"

צילום: Guy Ferrandis / SBS
פילם: צילום השער: מגד גוזני; הלבושה: LEONARDO חליפות אלגנט; לוקיישן: שווא רום "אריק בן שמחון"

מתכופף", הוא אומר. "נוצר קונסטי ליום של רופאים מעולים מכמה מדינות, אבל זה לא עוזר במילימטר. זה היה כמו להתמודד מול צונאמי עם מטרייה". ערה לפיד מתה ביוני 2018, עוד לפני שהעריכה של "מלים נרדפות" הושלמה. לפיד הקדיש לה את הסרט.

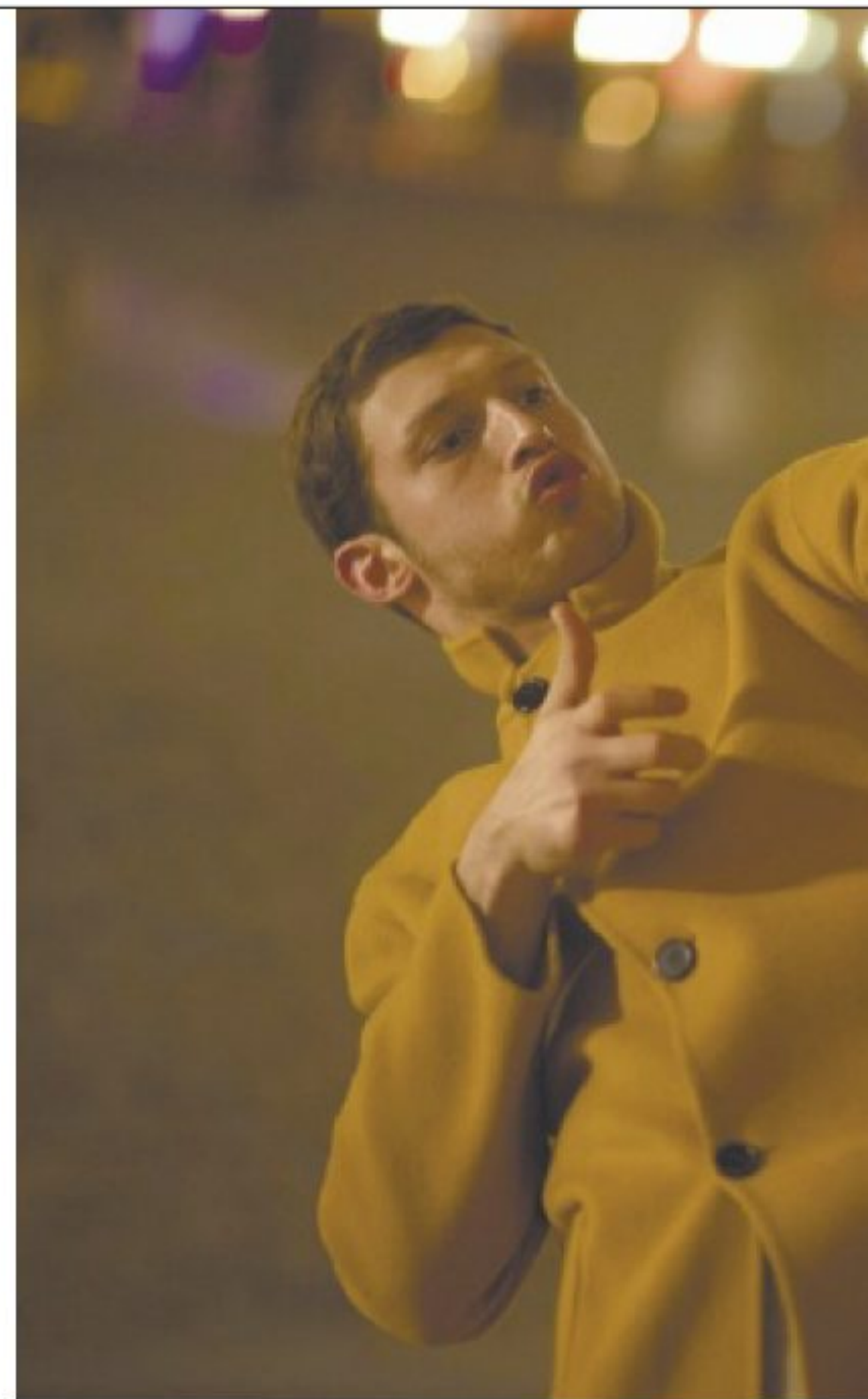
הקיר הזה הוא אני

"מלים נרדפות" מספר על צעיר ישראלי (טום מרסייה, בנו של ספר הצמרת מישל מרסייה) בתחילת שנות ה-20 לחייו, שבעקבות תחורש קבס מהמדינה שבה חי הוא מחליט לעזוב אותה, למחוק אותה מחייו, ולהיפטר מן השפה שהיא חלק בלתי נפרד ממנה, העברית. הוא מגיע לפריז, מאבד את כל רכושו, שנגנב ממנו, ויוצא להתחיל את חייו מהתחלה. הוא מתיידד עם שני צעירים צרפתים, לומד צרפתית באוניברסיטה, מקלל ומנאץ את המקום שממנו הגיע, ובכל זאת לאט לאט מגלה שלכרות מתוכך את המקום שבו גדלת זה לא עניין כל כך פשוט, ושבמציאות יש הרבה יותר גוני-ביניים מכפי שתואר לעצמו בתחילת המסע.

יסודות אוטוביוגרפיים ניצבו במרכז "הגננת" של לפיד, שסיפר על ילד בן חמש המחבר שירים, וכך גם במקרה של "מלים נרדפות". גם הסרט הזה מבוסס על פרק מהביוגרפיה הפרטית של הבמאי שלו. לפיד מספר שהפעם היחידה שבה התמודד עם נטיות אוברדניות היתה לפני גיוסו לצה"ל, כשירד לו פרופיל וחלומותיו להתגייס ליחידה מובחרת התפוגגו. כשנים שבהן שירת בחיל המודיעין היה חייל מצטיין וכמעט נשאב לקריירה צבאית — אבל לאחר שחרורו הוא הותיר את כל זה מאחוריו והחל לכתוב ב"העיר".

"הייתי בתל אביב. וזהו, נגמר ונשכח", הוא אומר ביחס לשיריו. תו הצבאי. "זה היה נורמלי מתוך קף העובדה שכולם עושים את זה, ולא צריך להיות גאון גדול כדי להבין שחלק מהמחלה הישראליה זה הניסיון לנרמל את מה שלא נורמלי. זה הרגע שמפלצת מתחילה לצמוח, וכשזה נעשה ברמה לאומית זו מפלצת לאומית. שנה וחצי אחרי השחרור היה בי צורך אדיר לעזוב את המקום הזה ולא לחזור אליו. לא ידעתי לומר למה, רק ידעתי שאני חייב לע' שות זאת רגע לפני שהדלת נסגרה. זה היה 'הצל' את נשמתך". ואני הבנתי שאם אני רוצה לה' ציל את עצמי מישראל, לקחת מטוס לא יספיק. אז התנתקתי מהמקום, מהשפה, מהכל, כפי שמתואר בסרט".

לפיד גר בפריז שנתיים, שם החליט שהוא רוצה לעשות קולנוע, וכמו גיבור סרטו שינן לעצמו מלים בצרפתית בעודו הולך ברחוב, סירב לדבר עברית, חי בדירה קטנטנה עם חור בגג, אכל בצמצום. "הייתי

לפיד עם זכייתו בפסטיבל ברלין, החודש. "אני לא נטע ברזילי" צילום: אי-אף-פי

נמצא שם כל הזמן. ובמובן הזה אני מרגיש שבסרט הזה יש איוו אפלה, איוו רוע, כאב, עצב ואבדון שנכ' נסו אליו מתוקף המצב הנפשי שהתקיים בזמן עריכתו. אני קשור לסרט הזה כי הוא היה האמת של הזמן בו נעשה — של האופוריה שהיתה בזמן הצילומים שלו ושל האסון שליווה את זמן העריכה שלו. אנחנו הרבה פעמים רוצים שהקולנוע יהיה סטירלי, הרמטי, שלא יבטא את העולם. אבל במקרה הזה העולם דפק על הדלת עם פטישים כאלה כבדים, שהיה בלתי אפשרי לסגור אותה".

לפיד ניסה בתחילה לרתום את ההיכרים שאיתו חזר מפריז — היכרים של במאי שגמר צילומים בחור' עם מפיק בינלאומי נחשב — כדי להילחם בסרטן. הוא קרא מאמרים, למד את המחלה, ניצל את קשריו בתחום הקולנוע כדי לדבר עם מומחים בינלאומיים בעלי שם, ובמקביל לכל זה היה מתייצב למשמרות עריכה עם אמו. "פתאום העריכה היתה דבר שני במעלה. הקולנוע חשוב אולי כמו החיים, אבל מול המוות גם הוא

כך. למרות זאת, למחרת בבוקר הם נכנסו לחדר העריכה והתחילו לעבוד. "זה היה מעבר מה'הי', מהמקום הכי גבוה, אל הגיהנום. הסיפור הזה כל כך אכזרי ודרמטי, שאני מרגיש לפעמים צורך לייבש אותו", אומר לפיד. "אמא שלי באה לעולם כדי לערוך סרטים. זה מה שהיא אהבה, להיות בחדר עריכה ולערוך. אז העובדה שאשה כזאת מבלה את ימיה האחרונים בלערוך סרט של הבן שלה זה כל כך טראגי, שלפעמים אני מרגיש איוו צורך קצת להוציא את הדרמה, ולהבהיר שאמא שלי לא חטפה סרטן כדי לאפשר לי לעשות איוו מהלך דרמטי של מעבר מהגן עדן של הצילומים לגיהנום של העריכה. היא חטפה סרטן כי העולם הוא מקום חסר רחמים וכי יש אנשים שמקבלים סרטן ומתים בתוך שב' עה חודשים".

היו כמה וכמה ימים שנפתחו במחלקה האונקולוגית בתל השור' מה, והמשיכו במשמרת עריכה. "כשבמחלקה האונקולוגית אתה מדבר על סצינות, ובחדר העריכה מדבר על כימו — אז הגיהנום

טום מרסייה (משמאל), לואיז שווילוט וקונטין דולמר ב"מלים נרדפות". יש להחמיא להופעתו של מרסייה
צילום: Guy Ferrandis / SBS Films

כמו אגרוף לפרצוף

מרתק ומבלבל, דידקטי ונועז, בוגר וילדותי בעת ובעונה אחת – "מלים נרדפות", סרטו החדש של נדב לפיד, הוא אנטייתזה קיצונית לסרטי מיינסטרים

אורי קליין

הטיול אחרי צבא נהפך לנוהג דומיננטי בחברה הישראלית. "מלים נרדפות", סרטו של נדב לפיד, שזכה החודש בפרס דוב הזהב בפסטיבל ברלין, מתייחס לכך בהומור מסוים, כמעט סאטירי. הסרט מס' פר על יואב (טום מרסייה), צעיר ישראלי שיוצא מהארץ בתום שירותו הצבאי. היעד שלו שונה מזה של רוב הצעירים הישראלים וכך גם מה שמניע את יציאתו מיש"ר. יואב נוסע לפריז. הטיולים היחידים שהוא עושה הם ברחובות תיה. בניגוד לרוב המטיילים הצעירים אחרי צבא, אין לו כל כוונה לחזור לישראל. הוא שואף לנתק את כל קשריו עמה, כולל עם משפחתו, ואת שורשיו ההיסטוריים והתרבותיים עם מולדתו.

ניתוק זה בא לידי ביטוי בסרטו של לפיד באופן החזיתי ביותר בסרובו של יואב לדבר עוד עברית מרגע הגעתו לפריז. הוא יודע צרפתית בסיסית, אך מיד בהגיעו

לפריז רוכש תזאורוס כדי ללמוד את כל המלים הנרדפות בשפה הצרפתית. במרחב האלגורי שבו פועל הסרט, סירובו של יואב לדבר עברית, אלא אם כן הוא נאלץ לפלוט קללות בעברית, הוא אולי הרכיב הרדיקלי ביותר. תחיית השפה העברית מוצגת כאחד מהישגיה המפוארים של הצינונות. שאיפתו של יואב להעלים אותה מחייו נדמית כניסיון להציג את העברית מתקוממת חייה להעלמה מיתה דרך מוות זה, שנוכח בסרט גם באופנים נרטיביים נוספים, להפוך על פיה הדובר עברית את תולדות הצינונות.

מחולדת לגלות

מהפך זה בא גם לידי ביטוי בהיותו של "מלים נרדפות" סרט על יציאה ממולדת לגלות. מה מניע את יחסו של יואב למולדתו, את רצונו להינתק ממנה, לגלות ממנה ולסרב לדבר את שפתה? "מלים נרדפות" הוא לא מסוג הסרטים שבהם שואלים שאלות כאלה. הוא נמנע בכוונה מלספק

מניעים – אנטייתזה קיצונית לסרטי מיינסטרים. זה איננו סרט של "מדוע?" אלא "מה אם כן?", ועובדה זו מאפינת את הסרט כולו, מהסיפור הפרטי המוצג בו ועד למהות האלגורית שעוטפת אותו. זהו גם לא מסוג הסרטים שבהם נשאל שאלות בנוגע לקשרים הנוצרים בין האירועים המתוארים בסרט ומידת אמיתותם. זה גם לא מסוג הסרטים שבהם נליון שהדמויות שסובבות את הגיבור אינן מפותחות דיין. עם זאת, עובדה זו מניבה את אחת הסצינות החלשות בסרט, זו שמתארת פגישה קצרה ברחוב בין יואב לאביו (יהודה אלמגור), שעקב אחריו עד פריז. מאחר שהוהות המשפחתית של יואב אינה מפותחת בסרט כלל סצינה זו נדמית תלושה ואפילו כפויה.

זהו סרט פרוץ ומתפרץ, שהוא בראש וראשונה מעין מתקפה עלינו, קולנוע כאגרוף שנשלח לפרצופינו; מתקפה שגם גיבור הסרט אינו חסין ממנה. מתקפה זו ניכרת גם בסגנונו של הסרט, בתנועות המצלמה האגרסיביות שלו ובעריכה התזזיתית שלו. הסרט מוקדש לערה לפיד, אמו של הבמאי, שערכה את כל סרטיו, כולל הנוכחי, ומתה מסרטן ביוני האחרון. ערה היתה גם אחת מחברותיי הקרובות והאהובות, יחד עם בעלה, הסופר חיים לפיד, שהיה

נושאו המרכזי של הסרט הוא הזהות. זהות פרטית, לאומית, גברית ומינית. ללפיד יש עניין בגוף הגברי שבא לידי ביטוי כבר בסרטו הקצר "החברה של אמיל" מ-2006

לדירתם בסצינה המזכירה את ה"פייטה" (אותה סצינה שתועדה בציורים רבים שבהם מריה עוטפת בידיה את בנה המת), מחממים את גופו עד שהוא מתעורר. הוא נולד מחדש, מה שתואם כמוכח באופן סימבולי את המהלך הביוגרפי שהוא מנסה לעשות בסרט.

אמיל וקרולין נהפכים לדמויות המרכזיות בחייו החדשים של יואב. בניגוד לצעירים ולצעירות שיוצאים לטיול אחרי צבא, ושם, בניכר, יוצרים קהילות ישראליות, לרוב בחסות מוסדות חרדיים, יואב נמנע מכל מגע עם ישראלים נוספים. כאשר הוא הולך לקונסוליה הישראלית בפריז כדי לחפש עבודה כמאבטח, המראיינים מדבר רים אליו בעברית והוא עונה בצרפתית. באחת הסצינות המרכזיות אמיל, שזהותו המינית עמומה, חוקר את יואב מדוע הוא שונא את

ישראל כל כך, ויואב שוטח בפניו – וגם בפנינו, כי הוא מיישיר מבט למצלמה – שצף של שמות תואר מלאי נאצה כלפי ישראל, שמעי' דים גם על שליטתו במלים נרדפות בצרפתית. אני אוהב את הכינוי העברי שניתן למושג הלועזי Synonyms, שהוא שם הסרט במקור שמות התואר שיואב פולט במהירות רודפים זה את זה ונרדפים זה על ידי זה. בתגובה אומר לו אמיל העדין בחיך קטן שלא ייתכן שכל מלות הנאצה יכולות לאפיין מדינה אחת.

האלגוריה כופה עצמה

מלים ושפה משמשות מרכיב מרכזי בסרט. אם נכונה הטענה שמלים יוצרות מציאות, הרי המלים בסרט יוצרות מציאות שהולכת ומתעוותת, וחושפת בפני יואב שגם צרפת היא לא הגלות המובטחת. שמו של הסרט מפתה את מבקר הקולנוע להשתמש במלים נרדפות כדי לתארו (ומלים נרדפות אינן אמורות בהכרח מלים שמשמעותן חופפת, אך הן משלימות זו את זו) ואמנם זהו סרט מרתק, מבלבל, מטריד, מאתגר, מסעיר, דידקטי, נועז, בוגר וילדותי בעת ובעונה אחת. כמו שני סרטיו העלילתיים הארוכים הקודמים, "השוטר" ו"הגננת", הוא מביע את חותמו של חונו של אמון. אני עדיין סבור ש"הגננת" הוא הטוב שבסרטי טיז כי בו האלגוריה עלתה בהדרגה, מסתורית ועמומה, מתוך הסיפור שהסרט הציג.

ב"מלים נרדפות" האלגוריה כופה את עצמה על הסרט מראשיתו ועד סופו. אבל האם עולה מתוך האלגוריה אמירה צלולה וקוהרנטית או שלפיד מההתחלה נמנע במופגן מצלילות וקוהרנטיות? שאלה זו נותרה פתוחה בתום הצפייה, אך הסרט רודף אותי בדימויי ומהותו התרופנית. הוא מומלץ לכל מי ששוחריים לקולנוע שחיים יצירתיים פועמים בו. יש להחמיא גם להופעתו של טום מרסייה בתפקיד הראשי, מרובת רבדים כמו הסרט עצמו.

"מלים נרדפות". בימוי: נדב לפיד; תסריט: נדב לפיד, חיים לפיד; צילום: שי גולדמן; עריכה: ערה לפיד; שחקנים: טום מרסייה, קונטין דולמר, לואיז שווילוט, יהודה אלמגור

agnonhouse.org.il
02-6716498

בית הסופר, קפלן 6, תל אביב

עם

בלהה בן אליהו

יום שני < כ"ז באדר א' < 4.3.2019 < 19.00

הכניסה חופשית

בית עגנון מתארח
בבית הסופר בתל אביב

**"שבועת
אמונים"**

סיפורו הקסום והחידתי של ש"י עגנון

B.DANCE Company להקת
Taiwan - טאיוואן

30
סוזן דלל
SUZANNE DELAL

פרחים צפים

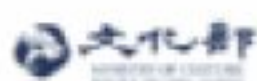
Floating
Flowers

8 רקדנים

מרכז סוזן דלל

אפריל 14-15 April

03-5105656 www.sdc.org.il

גבריות בעידן הקונסילר

תחת השם המאובק "תנאי שטח" משודרת בכאן 11 פרודיה מענגת על מסעות טלוויזיוניים של גברים. נותר לחכות לגרסה המקומית

אריאנה מלמד

לתיפוף — תופי ענק שדורשים כושר עילאי, משמעת פסיכית וציות מופתי כדי לייצר מקצבים קבוצתיים מהפנטים, הם אמורים להיכשל, ואכן עושים זאת — אבל בחן בלתי מצוי ותוך כדי נסיון אמיתי לנצח בתחרות. כי מה שווה כל הטסטוסטרון הזה, אם אי אפשר לבדוק "של מי יותר גדול?" המסקנה הנחרצת היא, שלוח מי מסאי בקניה וגאוציס בארג'י טינה, בני שבט הטגבנואה בפיליפינים, צוללנים מדהימים ומטפסי צוקים פלאיים — לעולם יעשו זאת טוב יותר. לבטח הכרסה כמו לשריר האינוסטרמי, סיוויים והים להיכשל במה שעבור המקומיים הוא רק החיים עצמם. אבל המסקנה צפויה ועם זאת מענגת מספיק כדי לצפות בכל הפרקים אינה העניין שלשמו התכנסנו. מתחת לשטונות ניקיות רובצת חרדה עמוקה מפני אובדן האטריבוטים הנושנים והברורים

תחת השם העברי המאובק "תנאי שטח", Tribal Bootcamp של בייסי 2 מציעה לצופים ממתק מענג ומצחיק להפליא. הכירו את ג'ואל דומט וניש קומאר, שני סט נדאפיסטים מצליחים בבריטניה. הראשון מתמחה בבדיחות "חמוותי" חברתי-מכירים את זה שאנשים ברכבת התחתית וכו', השני נושך ובוטע בפוליטיקאים מן הימין ולועג לגזענות ולאשליית הרב-תרבותיות בבריטניה ועושה קופה מצוינת מזהותו ההינדית. הם חברים, במציאות כמו בריאליטי, וכאן לוחקו כדון קישוט (דומט) חובב הכושר, מטרסקואל שלא ייתפס בלי קונסילר בפאוקי, וסנשו (קומאר) בטטת הכורסה העגלגל, תמיד בטרנינג דהוי, חובב הומור סקטולוגי, תמיד מוכן לשחרר נפחה או להקיא בנוכחות המצלמה, או לדווח שעשה במכנ"סיים. השניים "בוחנים" את מיתוס הכושר ויוצאים למקומות נידחים

ערבות אינסופיות של לוכן ארקטי, משאית ענקית שוקעת לתוך מישור קרח שמ"תבקע פתאום ועוטף אותה במים קפואים. סצינת הפתיחה הזו של "מוכילים על הקרח" בערוץ ההיסטוריה ב-2007 בישרה על עידן חדש של עיסוק בגבריות בטל-וויה האנגלו-אמריקאית (והאוסטרלית, והקנדית), ובעקבות ההצלחה שרשמה קבוצת נהגי משאיות מסוקסים, מוקנים וע"טויים חולצות פלגל משובצות — העונה הזו הניבה את שיאי הרייטינג של הערוץ עד לאותה עת — פתאום הם מילאו את המסכים. "אנשי ביצות" קשוחים מלואיויאנה, ציידים-דייגים מחפשים מפלצות ברחבי תבל, רתכים מכוונים להביוורים לעבר ג'אנק מתכתי כלשהו, מחפשי זהב באלסקה: עשרות סדרות ריאליטי

ניש קומאר (מימין) וג'ואל דומט. בטטת כורסה ודון קישוט צילמו: Rumpus Media Ltd / Mus Mustafa

של הגבריות, בלי שיהיו למאבדים חלופות זהות טובות די הצורך, מספקות ומנחמות ומעצימות.

בתולדות ההומור הבריטי על המסכים הטיפול בגבריות יצר דמויות רבות של "זכר ביתא" לא יוצלח — נלעגים ביומרותיהם ונעבכים בעליל. דומט וקומאר מפצלים ביניהם את התפקיד הזה: קומאר הוא זה שהולך לאיבוד דרך כל מרפסת, דומט מנסה להאמין שאורח חייו והתמכרותו לכושר יצילו אותו מן החרדה לגבריות. שניהם טועים, כמובן — ועל הדרך מספקים סדרה מצוינת.

קעת משדרים בכאן 11 את העונה השנייה ואם מישו מיצ' רני התוכן המקומיים צופה בה הנה בקשה: קנו ותרגמו את הפרמט לישאל, ותשלחו את שחר חסון, למשל, לשבוע של התמוך דדות עם חייו של גשש בדואי, או פועל חקלאי תאילנדי, או לוכד נחשים. יהיה קורע ומעורר מחשבה על גבריות מקומית בעידן הקונסילר.

בעולם כדי לבדוק האם יוכלו, כגברים מערביים סטראוטיפיים למדי, לעמוד במבחני הסיבולת של שוכני שבטים אקוטיים, שהם הגברים ה"אמיתיים" בסיפור. בשני הפרקים ששודרו שלוש, ניסו דומט וקומאר לתפקד כסבלים פראניים בטרק באנדים. ברור שנכשלו ובענק: התנשפו ארוכות בגבהים בעוד הקרלוס המקומי מחייך בלי שיניים, לא ידעו להוביל את הלאמה הצייתנית או להקים אוהל או להפסיק לקטף.

גם במסע לאי סאדו ביפן, שם גברים-גברים כלואים בבית ספר

גברים-בטבע התנחלו מאז בערוצי הנישה ובשירותי הסטרימינג. בכולן נכחה בשורה חתרנית נגד הגבר החדש-שוכן המשרדים הרגיש והאופנתי, קלישאת מכוני הכושר, האיש שמעולם לא חווה אסונות טבע, הרפתקאות מסמרות שיער או חברות אמיתית של גבר-ריס-גברים לפני ואחרי כיבוי צופי למדורה בחשכת יער. אחרי עשור ויותר, אפשר היה פתאום לטעון כל עיסוק טלוויזיוני שגור בסמלי הגבריות הסטראוטיפיים האלה: קחו, למשל, את "התייר האפל" (נטפליקס): ראיתם מיליון מסעות בעולם, מ"מסע ער" למי? ועד "טיול אחרי צבא"? מצוין. הגיע תורו של דייוויד פאראר, עיתונאי בריטי קשוח, לנסוע לא-תרים של אכזריות היסטורית, סכנות מוחשיות (במגבלות הריאליטי) וארוחות ערב עם שור-מרי הראש של פבלו אסקובה. והגיעה העת גם לפרודיה, והיא חכמה, מענגת וחבריה בשידורי הצהריים המנומנמים של כאן 11.

סביבה

תצוגת אופנה של שאנל
בגני ארמון ורסאי. השתאות
וסרקזם צילום: ד'אק בריון/אי-פי

לגרפלד צילום: באדיבות שאנל

אם לא די בארמונות
צרפת ואיטליה כדי
לתייק את טעמו
האדריכלי של לגרפלד,
הרי שזאהה חדיד, בת
דמותו האדריכלית,
משלימה את התמונה

פתוחה לציבור.

כניסת פנדי לארמון ב-2015 עוררה התפעמות אבל גם לא מעט ביקורת על הפלירט הלא קדוש בין אופנה לפאשיזם. מבקר האדריכלות הבריטי אוון התרלי כתב כי "ארכיטקטורה פאשיסטית, אופנה, פנדי, הם שרשרת של היסטוריה נטולת מוסר". הביקורת לא הפריעה לחברה להשיק את משכנה החדש באירוע אורקולי מהסרטיים, שבמרכזו אותיות אור מתוך נאום של מוסוליני החרוט גם על החזיתות ובתערוכה מרתיעה של פרוות בעיצובו של לגרפלד.

לא יותר ממבוכ

אם לא די בארמונות צרפת ואיטליה כדי לתייק את טעמו האדריכלי של לגרפלד, הרי שזאהה חדיד, בת דמותו האדריכלית, משלימה את התמונה. מי אם לא היא. מפגש הענקים בין השניים היה כתוב כנראה בכוכבים עוד לפני שהתממש בפועל לפני כע"ש שוה הוא הגיע עם רעיון להקים ביתן נייד לתצוגות של שאנל. היא תירגמה את הקונספט למבנה "פוטוריסטי זורם". הוא הכריז שחדיד היא "קוקו שאנל של האדריכלות" ושרשונותה לרעיון היא על עוד מותג. הביתן, ששמו Chanel Mobil Art Pavilion, עשוי ממאות חלקי פיברגלס לבן וניתן להרכבה בתוך שבוע בלבד. מאז הוקם ב-2008, נדד בין הונג קונג לבין טוקיו וניו-יורק עד ש-2011 נחת למרגלות בניין מכון העולם הערבי בפריז. ביקור בביתן או הנחיל אכזבה. הפוטוריוזם התגלה כעתידינות לשעבר והחלל הזורם היה לא יותר מאשר מבוכ שלאורכו הוצגו דגמי פרויקטים מבהילים של חדיד. רבים מהם נבנו למרבה הצער.

הביתן עצמו לא המשיך בנדודיו אלא פורק וחלקיו מאופסנים במחסני המכון הערבי. לא הכל זורם.

ארמון הציוויליזציה האיטלקית. התפעלות בלתי רצונית צילום: Marco Cristofori / Robert Hardin

ארמון הציוויליזציה הוא המבנה הבלוט ב"EUR", "יריד המזרח" האיטלקי מדרום למרכז רומא, שהיה אמור לארח את התערוכה העולמית ב-1942. עקב מלחמת העולם השנייה התערוכה לא התקיימה. אחריה המתחם היה מיועד להריסה. אלא שהאדריכלות הפאשיסטית היתה חזקה יותר.

EUR — ראשי תיבות של Esposizione Universale Roma — לא רק שנותרה על תלה אלא נבנתה מאז וגם כיום בקצב מואץ. המבנים המקוריים הושלמו והם עומדים על תלם נורא-הזה, לצד מבנים חדשים, לא פחות גרבי דיוויים. בניית ארמון הציוויליזציה הסתיימה עוד בשנות ה-40 אבל הוא ננטש והונוח במשך שנים, עד שחברת פנדי ויהתה את הפוטנציאל השערורייתי-פרסומי הטמון בו ושיכנה בו את משרדה.

המבנה שופץ באיכות עילאית — החל בחיפויי הטרורטין, דרך טורי הקשתות המהפנטים וכלה בפסלי השיש הקולוסאליים. משרדי החברה ממוקמים בקומות העליונות של המבנה וקומת המסד משמשת כגלריה לאמנות

הביתן הנייד של שאנל שתיכננה זאהה חדיד צילום: קים צ'ונג/אי-פי

נאמן לשאיפתו האימפריאלית של הדוכא לכוון באיטליה את "רומי החדשה". ורסאי הוא שיאה של אדריכלות הבארוק-רוקוקו והדוכא דנס התרבותי והחברתי שהוביל למהפכה הצרפתית. ארמון הציוויליזציה, מבנה מודרניסטי עם מגע ניאורקלאסי, הוא משיאה וסמליה של האדריכלות הפאשיסטית במלוא אימתנותה המרהיבה. שני הארמונות עדיין סוחטים התפעלות בלתי רצונית, מהולה ברגשות אשם.

שני המבנים שונים בתכלית אבל חוט בלתי נסתר מקשר ביניהם ובין ארכיטקטורה, פוליטיקה ואופנה. הן ארמון ורסאי והן ארמון הציוויליזציה שימשו משטרים עריצים. הארמון הצרפתי נבנה על ידי מלכי צרפת המורמים מעם. כמא" תיים שנה מאוחר יותר, הארמון האיטלקי הוקם על ידי הרודן בניטו מוסוליני למען העם שבו רדה והביא עד מעבר לפי פחת. כינויו "הקולוסיאום המרובע" הוא ביטוי

הפלירט הלא קדוש בין אופנה לפאשיזם

ארמון ורסאי היה המקום המועדף עליו לתצוגות אופנה, ארמון הציוויליזציה האיטלקית שימש כמשכנו של בית האופנה בניהולו האמנותי. לקרל לגרפלד היתה פינה חמה לאדריכלות גרנדיוזית, אם לא למעלה מכך

אסתר זנדברג

תצוגות האופנה של בית שאנל בניצוחו של קרל לגרפלד התקיימו תמיד באתרים וזהרים. אף לא אחד מהם היה יכול להתחרות בלוקיישן שב-חר לתצוגת קולקציית בגדי הנופש לאביב 2012 שהתקיימה בגני ארמון ורסאי — משכנם ההיסטורי של מלכי צרפת ופילגשיהם, האייקון הבלתי מעורער מאז של קיטש העולה על גדותיו. התצוגה כפי שתועדה, עברה בין ערוגות גן מסוגננות על רקע מזרקות מרקדות, והיתה גדולה מהחיים.

הקולקציה היתה מפונפנת לא פחות מהארמון עצמו ויושביו המלכותיים בומנם. טורי האופנה בתקשורת השתאו אבל לא חסכו סרקזם. "הסלסולים והקישוטים הצעקניים לא היו מביישים את מארי אנטואנט", כתבה מבקרת

האופנה של "ניו יורק טיימס" או, סוזי מנקס. רשימתה הוכתרה במשפט "אז תאכלו עוגות". הערוגות בתצוגה הוגשו ב"טריאנון הקטן", ארמונה של מארי אנטואנט. לגרפלד, שמת בשבוע שעבר, העריץ כדבריו כל פינה בוורסאי, שאותו גם תיעד בתצלומי שחור-לבן חושניים. תערוכת התצלומים הוצגה בארמון שהלם ללא ספק את הליכותיו וטעמו של "קיסר האופנה האחרון".

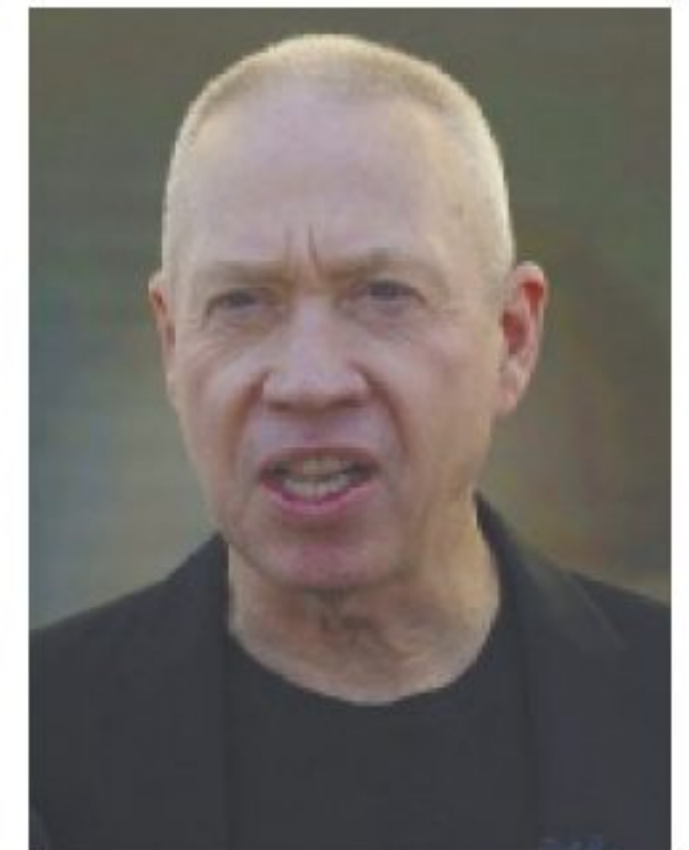
חוט בלתי נסתר

לגרפלד היתה פינה חמה לאדריכלות גרנדיוזית, אם לא למעלה מכך. ורסאי לא היתה העדפתו האדריכלית היחידה. מתחרה בו כתף אל כתף ארמון הציוויליזציה האיטלקית ברובע EUR ברומא, משכנו של בית האופנה האיטלקי פנדי, שבו כיהן לגרפלד עד מותו כמנהל אמנותי.

איתי שטרן

הגיע הזמן שהטלוויזיה תעניש פוליטיקאים המשקרים בראיון

שקרים שהשמיעו במצח נחושה גלנט, רגב ובן גביר נותרו ללא מענה גם מול עיתונאים מיומנים כאילה חסון. עיתונאי המסך צריכים לאמץ סטנדרטים גבוהים יותר – מבדיקת עובדות מיידית ועד הרחקה זמנית משידור של פוליטיקאי ששיקר

מימין: יואב גלנט, מירי רגב ואיתמר בן גביר. שולפים את דפי המסרים המוכנים בלי לקבל על הראש צילומים: אילן אסייג וליאור מזרחי

אם הפוליטיקאים שמפיצים אותן. בכדי להתמודד עם המציאות הזו, ניתן לפעול במספר דרכים. ראשית, היה ופוליטיקאי הפיץ שקר בשידור מכלי שתיקנו אותו – יופעלו נגדו סנקציות ברורות: תקופת צינון שבה הוא לא יוזמן לתוכנית או לחלופין עימות ישיר באירוח הבא על השקר שהפיץ. בתקופת בחירות, וגם מחוץ לה, זהו עונש כבד למדי שיגרורם לפוליטיקאים לחשוב היטב לפני שהם משקרים במצח נחושה. יש לזכור: הפוליטיקאים זקוקים לתוכניות האקטואליה לפחות כמו שתוכניות האקטואליה זקוקות לשקרים. אפשרות שנייה שעומדת בפני המערכות של תוכניות אקטואליה היא להצמיד לכל שידור "בודקי עובדות" שירענו את דעת הצופים תוך כדי צפייה, במקרה שפוליטיקאי כזה או אחר משקר בשידור. בעיתונות הכתובה נערכו זה מכבר לתרחישים כאלו וחשיפות של שקרי פוליטיקאים (כמו טענת נתניהו על עלות החקירות שלו) מבצבים כל הזמן. הגיע השעה שגם עיתונאי המסך יאמצו סטנדרטים גבוהים יותר בכל הנוגע לבידור עובדות פשוטות. אחרי הכל, חיפוש קל בגוגל או ויקיפדיה יכולים לפתור לרוב לא מעט ספקות. אמונו של הציבור הישראלי בתקשורת נמצא בשחיקה גוברת. לא פעם טוענים חוקרי תקשורת כי הדבר נובע מהסתה שמפעיל ראש הממשלה נגד "התקשורת", לצד התעצמותן של הרשתות החברתיות, שמייצרות "חדשות מהשטח" ומיייתרות את מהדורות החדשות ונספחיהן. לכן, כשפוליטיקאים משקרים בשידור חי הם יוריס בגוף מחורר כבר ששמו התקשורת הישראלית. הגיע הזמן שעיתונאים יחזירו לעצמם את היכולת להדהד את האמת – פעמים רבות היא לא סובייקטיבית – גם אם היא תעליב פוליטיקאי כזה או אחר. זה ייטיב עם הצופים והמאזינים ובוודאי ייטיב עמה ועם מקומה בסדר היום הציבורי.

רגב, גלנט ובן גביר שיקרו במצח נחושה בשידור חי. תחת עומס האייטמים בעונת הבחירות הקדחתנית הם הגניבו בדיות לאולפן – ולא שילמו מחיר פליליות, בהן הסתה לגזענות ותמיכה בארגון טרור. לא כך קרה בפועל. השיחה המשיכה להתגלגל כאילו כלום. בן גביר קיבל חותמת כשרות בשידור חי. צופים תמימים או כאלה שניחנו בוכרון קצר, הבינו כי לבן גביר אין עבר אלים. עיתונאים ומגישי תוכניות אקטואליה מקבלים לידיהם תחקיר כתוב לפני שהם מתיישבים על כיסא המנחה ומקריאים מהטלפרומפטר. הם יודעים אילו שאלות יופנו לכל מרואיין ואמורים להיות מוכנים, ברמת בקיאות סבירה, לאפשרות שהמראיינים שלהם יפעילו עליהם מניפולציות. אין זה מקרה שרגב, גלנט ובן גביר שיקרו במצח נחושה בשידור חי. הם הניחו שתחת עומס האייטמים בעונת הבחירות הקדחתנית, הם יצליחו לחמוק מן הבדיות שיטילו באולפן. בשלושת המקרים הללו הם גם צלחו את קו האש, מבלי לשלם על כך מחיר. עיתונאים, מקצועיים ככל שיהיו (ואיילה חסון היא ללא ספק עיתונאית מוערכת) הם רק בני אדם. אין להם שדה ידע אינסופי וגם טווח הזיכרון שלהם מוגבל, מטבע הדברים. לעיתים קל לשטות בהם ולעיתים קשה הרבה יותר. הטלוויזיה, המדיום הפופולרי בישראל לצריכת חדשות, היא בהכרח גם שטחית. אווירת הפינג פונג הקדחתנית והמעבר הזריז בין האייטמים מאפשרים זליגה של שיח שקרי אל הצופה, מבלי שאיש ישלם את המחיר. כעת הגיע הזמן לשנות את פני הדברים, לפני שאיתמר בן גביר יירש את דמות האדם הנורמטיבי. מי שחייבים לשלם את המחיר על נטיעת בדיות בתודעת הציבור הם לא העיתונאים כי

עונת הבחירות בשיאה, הפוליטיקאים נוהרים לאולפני האקטואליה ובכיסם קטלוג עמוס אחיות עיניים, רטוריקה ריקה ושלל תמרוגים מילוליים. ושקרים. לא מעט שקרים. קחו למשל את תצוגת התכלית של יואב גלנט, חבר ליכוד טרי, שהגיע לאולפן "המטה" ברשת 13 של אילה חסון בשבת האחרונה והתבקש להגיב על השפל שאילץ הגיע הבוס שלו, בנימין נתניהו, כשקיבל על עצמו את תפקיד שושבין חתונת השנאה בין "הבית היהודי" ל"עוצמה לישראל". גלנט שלף את דף המסרים. בלי למצמץ אמר כי בדומה למעשה נתניהו, גם יו"ר מפלגת העבודה חתם בעבר על הסכם עודפים עם מפלגת "הרשימה המשותפת". זהו שקר גמור. העבודה לא חתמה על הסכם כזה מעולם. חסון לא תיקנה את גלנט, אך המשיכה להקשות עליו בנוגע לבעיה המוסרית של הכנסת כהניסטים לכנסת. בתגובה לראיון, נטען ברשתות החברתיות כי חסון פעלה בחוסר מקצועיות כאשר לא עימתה את גלנט בשידור עם השקרים שהפיץ. נחזור לטענה זו בהמשך. למחרת התראיינה שרת התרבות והספורט, מירי רגב, אצל עודד בן עמי בקשת 12. גם הפעם נשלף דף המסרים של הליכוד, ורגב הגדילה לעשות באומרה כי בן גוריון ודאי התהפך בקברו לנוכח הסכם העודפים שחתמה העבודה עם הרשימה המשותפת. גם הפעם, נמנע בן עמי מלתקן את רגב. באותו יום אירח אורן וייגנפלד, מגיש "מהדורה ראשונה" בקשת 12, את איתמר בן גביר, לאחר שהרב ליכטנשטיין, נציג הציונות הדתית המתונה, הביע שאט נפש מהאלימות של "עוצמה יהודית". בתגובה תקף בן גביר את הציונות הדתית האליסטית והגזענית כדבריו (טענה שיש בה הרבה מן האמת) והבהיר כי הוא מעולם לא פעל באלימות, תוך תזכורת לכך שאשתו היא מורה באולפנות. כאן, היה מתבקש שווייגנפלד יזכיר לצופים כי בן גביר הורשע בשורה של עבירות

Eden Cinema

★★★★★
יצירה ענקית, מרגשת, עוצמתית, יוצא מן הכלל
אלכרט גבאי

★★★★★
מזמן לא נהניתי כל כך מסרט. מרהיב, מרגש ומשעשע
נחום מוכי, אתר הכמה

פייב ניניו

שארלוט גינסבורג

הבטחה עם שחר

על פי יצירת המופת של רומן גארי

סרטו של אריק ברבייה

LA PROMESSE DE L'AUBE

★★★★★
מרגש, עדין ומלא הומור
Quest France

★★★★★
מרתק, שנון, אלגנטי ומרגש
מיכאל טרגרמן, אתר סרטים

★★★★★
עוצר נשימה
La Croix

עכשיו בבתי הקולנוע

סינמטק תל אביב / תיאטרון ירושלים / סינמה קפה עממי חיפה
כוכב רמת השרון / חן רחובות / סינמה סיטי גלילות
סינמה סיטי ראשון לציון / סינמה סיטי ירושלים / יס פלאנט אילון
יס פלאנט חיפה / יס פלאנט ראשון לציון / יס פלאנט באר שבע
יס פלאנט ירושלים / יס פלאנט זכרון יעקב / הוט סינמה גראנד חיפה
הוט סינמה קרית / הוט סינמה מודיעין / הוט סינמה כפר סבא
הוט סינמה פתח תקווה / הוט סינמה רחובות / לב רעננה
לב אבן יהודה / לב שהם / לב דניאל הרצליה / מובילנד כרמיאל
סינמטק הרצליה / סינמטק ראש פינה / סינמטק שדרות
טיקוטיין חיפה / סינמה מעלות-תרשיחא / קולנוע אופקים

חפשו אותנו: קולנוע צרפתי

תערוכות

איתמר זהר

28.02

אירועים
ומלצים

"ההליכה לאיבוד". היום ב-19:00
במרכז לאמנות דיגיטלית בחולון

פיי שפירו, מתוך עבודת וידיאו, 2018
צילום: ציון אברהם חזן

במרכז לאמנות דיגיטלית בחולון
(האמוראים 4) יתקיים היום מ-19:00
הערב "ההליכה לאיבוד" שיאפשר
לשוטט בין יצירות סאונד-ארט. בכל
חלל יש יצירה שונה המזמינה את
היצירה להיכנס פנימה, כצופה או
כמשתתף. האירוע יסכם תהליך בן כמה
חודשים שבו פיתחו סטודנטים
וסטודנטיות עבודות במקביל לעבודת
האוצרות של התערוכה. בין שאר
מוצגות יצירות של בר אלטרס, רוונה
צונג, אבנר כהן, פיי שפירו, מטווי
שפירא וחגית אונמני רובינשטיין. ניהול
אמנותי: דפנה קרון. הערב, בשיתוף
המדיטק ובית הספר מוסררה, יסתיים
במופע של מקהלת גיא בן הינום.
הכניסה חופשית. ואילו במוזיאון בית
אורי ורמי נחשתן בקיבוץ אשדות יעקב
מאוחד יתקיים בשבת ב-12:00 שיח
גלריה עם האמנים יהודית לוי ועמרם
סטולר שתערוכותיהם מוצגות במקום.

דינה ברמן, ללא כותרת, 2015

ממשיכות
בתל אביב

גדעון גכטמן, "מברשות" (בת שבע וגדעון
גכטמן), 1974 צילום: אלי פוזנר

גלריה שלוש
מזא"ה 7
"סימני חיים"
תערוכה של גדעון גכטמן
2.3-19.1

התערוכה "סימני חיים" מוצגת בגלריה שלוש
לציון עשר שנים למותו של האמן גדעון גכטמן.
אוצרת: נירה יצחקי.

מקום לאמנות
שביל המרץ 6
"9 X קיר אמן"
תערוכה קבוצתית
9.3-14.2

בתערוכה הקבוצתית "9 X קיר אמן" מוצגים
תשעה קירות אמן ובהם עבודות של איה חוברס,
דפנה שרתיאל, גליה זמיר ועוד.

דפנה שרתיאל, "מפת החלוקה", 2019

ממשיכות ברחבי הארץ

פתיה אידודו, "ענייני פנים", 2015
צילום: Ege Kanar

המוזיאון לתרבות האסלאם ועמי
המזרח
העצמאות 60, באר שבע
"שורשים וצמיחה"
תערוכה של אמנות מטורקיה
20.2-ינואר 2020

התערוכה "שורשים וצמיחה" מציגה מבט
ביקורתי ונוסטלגי על אנטוליה באמצעות
עבודות של אמנים צעירים מטורקיה.

דבורה כהן, ללא כותרת, 2018
צילום: באדיבות בית האמנים

בית האמנים
שמואל הנגיד 12, ירושלים
"אני, לודרית"
תערוכה של דבורה כהן
9.3-22.12

התערוכה של דבורה כהן כוללת עבודות
ציור, וידיאו ופיסול המתארות בין השאר
מרחב ביתי: חדר, ריהוט, צמחייה ועוד.

שולי בר נבון, ללא כותרת, 2019 צילום: עודד קידר

גלריה יאר
אבן גבירול 6
"עבודות חדשות"
תערוכה של שולי בר נבון
5.4-28.2

בתערוכה "עבודות חדשות" של שולי בר נבון יוצגו
קולאזים מתוך גוף העבודות הקיים, הממשיכים
את עיסוקה בטרנזיט ובגרוטסקי ובמצבים
מתיאטרוניים החיים.

חמישי

גלריה צדיק, יפו (שמעון הצדיק
16). "כרייה של קול בודד", תערוכה
כת פיסול, ציור ומיצב של לילי
פורן וחגי ארגוב תיפתח בערב.
אוצרת: חנה קומן.

מריק לכנר, ללא כותרת,
2018. בגלריה גבעון בת"א

at fifteen. תל אביב (דיונונגו
209). נועה גלור, עפרה לפיד
ונועה שוורץ-לב הר יציגו בתע-
רוכה "הלכשת קיר". הן יבחנו
את היחס שלהן לקיר ולדרך
העימות עמו.

גלריה גבעון. תל אביב (גורדון
35). "אתה לבד, ציורים חדשים",
תערוכתו של מריק לכנר, תיפתח
בערב. היא כוללת ציורים שלו
מהשנתיים האחרונות.

בית רומנו. תל אביב (דרך יפו 9).
"התעוררתי או לא?", תערוכה
קבוצתית בהשתתפות פוליאנה
אור, נטע-לי פלדסמן, שאול צמח
ועוד, תיפתח בערב.

אדוה דרורי, ללא כותרת,
2019. בגלריה נולובז
בתל אביב צילום: אליסף קובנר

גלריה נולובז. תל אביב (זבולון
19). התערוכה "דמעות אדומות
ופצעים לבנים" של אדוה דרורי
תיפתח בערב. האמנית מציגה בה

הקשרים חדשים וישנים המוצפ-
נים בעבודותיה הקשורים במלא-
כת התפירה.

שישי

בית חנקין. כפר יהושע. ב-11:00
תיפתח התערוכה "מעשייה מקור
מית" של דבורה מורג, מיצב תלוי
מקום. אוצרות: נטע הבר ואילת
הרצוולף.

גלריה שרה ארמן. תל אביב (גר
רדון 29). בתערוכה הקבוצתית
"Structure B — מבנה פרפר"
יוצגו עבודות של ג'ניפר בלוך,
אילה נצר, עינת בסט, אלחנדרה
אוקרט ועוד. אוצרת: ענת מיכא-
ליס לוי.

גלריה מגדל. תל אביב (דניאל
פריש 3). תערוכתו של יפים שיש-
טיק תיפתח בצהריים. אוצר: משה
סעדי.

גלריה סמילה. יפו (שארית יש-
ראל 4). "חטאי עיצוב", תערוכה
שנתית של המחלקה לתקשורת
חזותית בשנקר, תיפתח ב-12:00.
אוצרים: מיכל פאזונר, אופיר ליב-
רמן ונירית בנימיני.

גלריה ברבור. ירושלים (שיריז
לי 6) שני אמנים ותיקים שהם גם
חברים טובים, ציבי גבע ואיצ'ה
גולומבק, מציגים בתערוכה "הר
ציון פינת קיבוץ גלויות" שתפתח
ב-11:00. אוצר: אברהם קריצמן.

ציבי גבע, ללא כותרת,
2014. בגלריה ברבור
בירושלים צילום: אלעד שריג

3 ימים

65 מעצבים

50% הנחה ומעלה

SUPERMARKET
supermarket outlet event

סופרמרקט

יריד עודפים על עונתי

28.2-2.3

נמל יפו מחסן 2

יום ה' 16:00-21:30

יום ו' 9:00-18:00

יום ש' 10:00-19:00

עלות כניסה 10 ש"ח | חנייה בשפע ובחינם

www.supermarketevent.com

#supermarket.event

מתוך תערוכתו של גיא זגורסקי
"מקדם הספק". העשייה עצמה
מרשימה צילומים: דפנה גזית

מה הוא בעצם מסתכל. יש משהו נועז בהחלטה לדחוס תשעים ומ"ו שהוא אחוז מהדימויים והתכנים שבתערוכה לתוך חדר אחד בלבד, כאשר על פני כל שאר החללים מוצגת למעשה עבודה אחת אח"ר. אולי אפילו נועז מדי. באותו החדר הדחוס יחסית, ערך קבלה תצוגה של אינספור פריטים שני ראים כאילו הוצלו מהריסות אניית המעפילים סטרומה – קר"י מחברות, חפצי סדקית, שא"ריות חיים בלויות ודהויות, כיתובים בשפות מורח-אירופיות, תמונות שנתלשו מכתבי עת נכחדים, ועוד ממצאים. יש משהו מפ"ת בשוליות של החפצים, בניסיון להבין מאיפה הגיעו, באיזה מהם התערב האמן, ומה הקשר ביניהם. למרות שהתצוגה חוטאת מעט במשחק עם מין עירוב של יהדות ופגאניזם – שנתקלים בו לעתים קרובות מדי בתערוכות – הפר"טים הרבים שבחר ויצר קבלה מעודדים סריקה מדוקדקת, ופותרים חיס צוהר לעולם מומצא בעל היגיון פנימי, ששוב ושוב מצליח לאתגר את התובנה ולחמוק מאחיותה.

לאורך אחד מקירות החדר הדחוס עומדים כלי זכוכית שבתוכם מוצבים קוצי דורבן, אשר לוקחים את התערוכה לכיוון שהתקשיתי להבין. אותה עבודה בודדת שהוזכרה קודם, אשר מתפרשת על פני רוב השטח שהוקצה לתערוכה, מורכבת מעשרות ציורים

מה שנעדר במיוחד אצל זגורסקי הוא הרגשה של נוכחות אישית. התערוכה מתמסרת לטכנולוגיה, אך לא מציעה רגע של ביקורת או הומור עצמיים

חורתיים ולא מעניינים כשלעצ"מם, של מערך קוצי דורבן שההבדלים ביניהם כה דקים עד שאפשר לומר שהם למעשה אותה עבודה. האם הדורבן משיל את קור"ציו, כשם שהתרבות משילה את תוצריה לאחר שמילאו את חלקם? האם את אלה גם את אלה נורא מפתה להרים מהרצפה, אבל אין באמת מה לעשות איתם? לא יודע, ועדיין יש משהו בהתכוונות הפנ"מית של קבלה שמצליח לשכנע, גם אם הסיבה לפעולותיו לא ניתנת לתמלול. עם זאת, להבא כדאי לו להיזהר מלגלוש לשרלטנות במסווה של מסתורין, ולא להניח מראש שהצופה ישתכנע וייתן לעצמו להיסחף עם כל אסור-ציאציה מעופפת.

גיא זגורסקי – "מקדם הספק";
ישראל קבלה – "אישון לילה א'",
מוזיאון אשדוד לאמנות עכשווית,
דרך ארץ 8, אשדוד, א', ב', ד',
ה' - 16:00-9:00, ג' 20:00-9:00, ו',
שבת - 13:30-10:30

חברת הראווה

תערוכתו של גיא זגורסקי במוזיאון אשדוד, המנסה לבקר את תרבות הצריכה, נותנת משקל יתר לגאדג'טים הטכניים. לעומתו, ישראל קבלה הצליח לפתוח צוהר לעולם מומצא בעל היגיון פנימי חמקמק

רועי אלטר

מתוך תערוכתו של ישראל קבלה. אינספור פריטים בחדר דחוס

לצופה אפילו כדאי שתישאר פשוטה. אבל בעיני האופן בו מג"לם זגורסקי את האמירה שלו חר"רג מהפשטות אל הפשטני והקריקטוריסטי. דבר זה בולט במיוחד לצד התחושה הכבדה של עשייתית, ושל יותר מדי משקל שניתן לגאדג'טים הטכניים ולהיקסמות מהם.

לעומת זאת, מה שמורגש מאוד בחסרוננו זו תחושה של נוכחות אישית, ייצוג כלשהו לאישיותו של האמן מעבר להיותו פריק של מכניקה וצבע, ואדם ביקורתי לכאורה. התערוכה מתמסרת לחור"מריות ולטכנולוגיה, אך לא מכילה רגע של ביקורת או הומור עצמיים. לכן היא פלקטית, מציעה בידור למרות היומרה לחתור תחתיו,

למשל, מיצב בו מקובעים בשור"רה לקיר שבעה מנגנונים שמגי"עים לשווא, ימינה ושמאלה, מקלות הליכה לעיוורים. או מיצב בו גופים דמויי שבשבת מגיבים לשני מאווררים תעשייתיים שמ"כוונים אליהם, ומתיישרים בה"תאם לכיוון הרוח, וכך גם בעבודה בה מכבכ מעין תותח לייזר שמות"קן על מנגנון מכני סיבובי, שכאילו סורק או מודד את החלל, ואגב כך משאיר עקבה זמנית בוהקת על מספר עבודות קיר דקורטיביות במפגיע שתלויות סביבו.

יכול להיות שזגורסקי התכוון למשהו יותר ספציפי או שונה בת"כלית, אבל לי נדמה שעל ידי הגי"לום הסמלי הוולגרי של נטיות חברתיות שונות, מנסה התערוכה לייצר אמירה ביקורתית נגד הח"ברה שהנטיות האלה רווחות בה. זוהי חברת הצריכה והסנסציה, שמקדשת את היעילות הסינזיפית מחה, ואת הוורר הבזבזני מאידך, ואגב כך מנסה להדחיק את התהום הקיומית הפעורה תחתיה על ידי עיסוק הולך וגובר בריצה אחרי הזנב של עצמה.

אמירה אמנותית לא מוכרחה להיות מורכבת, וכדי שתעבור

מוזיקה קלאסית

אמיר מנדל

יואב תלמי. אלגיה מעוררת עניין צילום: דודו בכר

המלצת השבוע

"כרמינה בוראנה" ויצירות קוליות נוספות, בסדרה

הסימפונית של התזמורת הסימפונית ראשון לציון. מנצח

אנדרס מוסטון / המשכן לאמנויות הבמה, תל אביב, יום ראשון, 3.3, 20:00

"כרמינה בוראנה" מעוררת תגובות מעורבות. רבים מחבריי מסתייגים ממנה. חלקם, בשל עברו של המלחין קרל אורף (1895-1982) שהיה פעיל ואהוד בגרמניה הנאצית, וזכה לטיהור מאוחר יותר. אחרים, בשל אופיה הישיר והפשוט של המוזיקה, שיש בה אזכורים בולטים לסטרויני סקי, וטוענים נגדה לחוסר מקוריות וחוסר דמיון. אף כל ההסתייגויות האלה, אני נכבש שוב ושוב בקסמן של המלודיות הסוחפות, המקצבים הסוערים, ההומור הפרוע ואווירת החגיגה המתמדת. יש לי שורה של ביי צועים מוקלטים על המדף ואני מוכן תמיד לשמוע ביצוע נוסף.

היצירה חוברת ב-1935 ו-1936 ל-24 טקסטים מתוך אוסף גדול של טקסטים חילוניים, רובם מהמאה ה-12, מיעוטים מהמאה ה-13, וכולם נמציאו במנזר הבנדיקטיני בוירן. השירים עוסקים ביין, אהבה, אוכל ומנעמי החיים, ורחוקים מאוד מנזירות. חלקם הולחנו בימי הביניים, בשנים ובשירים שאחרי חיבורם. ב-1934 נתקל אורף באוסף משרירי המנוח, שני ערך באמצע המאה ה-19, התלהב והצליח לתרגם את האווירה לשפה מוזיקלית בת זמנו. היצירה תבוצע בתל אביב על ידי חברי התזמורת הסימפונית ראשון לציון, עם הסולנים קרן הדר (סופרן) וארה סאל (ברייטון), ומקהלות מעמק חפר, מאוניברסיטת טארטו ומתיכון אלון – כל אלה בניצוחו של אנדרס מוסטון. אותו קונצרט יבוצע גם ב-9.3 ב-20:30 בהיכל התרבות בראשון לציון.

לצד הלהיט הפופולרי, יש בתוכנית יצירות נוספות שמעוררות עניין רב. תחילה, יצירתו של המלחין יואב תלמי, לילד 1943, "אלגיה למיתרים, טימפני ואקורדיון (הרהורים על דכא)". בנוסף יושמעו שני פרקים למקהלה ותזמורת מאת רודולף טוביאס. טוביאס, מלחין ונגן עוגב (1873-1918), נחשב למוזיקאי המקצועי והמשמעותי הראשון מאסטוניה. הוא חי בברלין מ-1910 עד מותו מדלקת ריאות, בגיל 55. בקונצרט הסימפוני נית של ראשון יושמעו שתי יצירות קצרות שלו למקהלה ותזמורת: "כאייל תערוג על אפקיי מים", לטקסט מתהילים, ו"הלא ידעתם כי היכל אלוהים אתם" מתוך הנאום אל הקוריתנים.

עוד המלצות

תזמורת Les Siècles בניצוחו של פבלו הראסקאדו.

קונצרט שכולו דביוסי / ערוץ מצו, ראשון, 3.3, 21:30

קונצרט מלהיב ויוצא דופן. תזמורת Les Siècles מנגנת בכלים מתקופת דביוסי, שהם שונים מאלה שמנגנים בהם עכשיו. לא הקוריוז ההיסטורי או השחזור הארכיאולוגי מעניינים כאן, אלא השקיפות הנהדרת של הצליל שמפיק האנסמבל המצוין הזה. כל הקונצרט מוקדש ליצירותיו של דביוסי (1862-1918). עם זאת, הוא מגוון ועשיר מוזיקלית בזכות דמיונו העשיר של המלחין, ובזכות הביצוע, בניצוחו של פבלו הראסקאדו, שמשלב צלילות וצבעוניות יפה בתזמורת, עם אינטנסיביות רגשית עזה. התוכנית נפתחת ב"פרלוד לאחר הצהריים של פאון", החמקמק והחורשני אחרי, קטעי התזמורת "איבריה" שאכן מדיפים ניחוח ספרדי. בהמשך, "הים", יצירתו התזמורתית המושמעת ביותר של דביוסי, ולסיום, הסוויטה הראשונה לתזמורת, שהיא יפה וסוחפת גם אם פחות מוכרת.

קונצ'רטי לנבל מאת יוזף אנטונין סטפן. רחל טליתמן (נבל); לורן הוקה, סופי אקרמן (כינורות) יוהנס בורגהוף (צ'לו); הובר ביבו (קרן) / אלבום

יוזף אנטונין סטפן (1726-1797) היה מלחין צ'כי בן התקופה הקלאסית. סגנונו אלגנטי וחינני, אופייני לתקופה, אם כי חסר את הייחוד והמקוריות של מוצרט ושל היידן. הנבלאית רחל טליתמן עם ארבעה עמיתים הקליטה ארבעה קונצ'רטי שלו, כאלבום מהנה בהוצאת Harp and co שמצטרף לאלבומים רבים שהקליטה באותה חברת תקליטים. הנגינה שקופה, זורמת ומהנה, וההקלטה מזהדהת מעט, אך נעימה.

אייזנד אדלאנד). **דביסי, א' בן־ארי:** פרלוד למנחה אחר הצהריים של פאון. **פולנק:** שלישייה לאבוב, בסון ופסנתר. **בטהובן:** סימפוניה מס' 1 בדו מז'ור אופוס 21. עריכה: רבקה שמיר **09:00** קונצרט בוקר. **דבז'אק:** 'שד המים', פואמה סימפונית אופוס 107. **ויוואלדי:** קונצ'רטו לשני כינורות ברה מז'ור רי"ו 511. **מוצרט:** דיוורטימנטו במיבמול מז'ור ק' 563. **רהמנינוב:** קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ולתזמורת בדו מינור אופוס 18. **ויוואלדי:** קונצ'רטו לשני צלי ולתזמורת בסול מינור רי"ו 531. **דבז'אק:** סימפוניה מס' 9 במי מינור אופוס 95, 'מן העולם החדש'. עריכה: רון מרחבי

12:05 קלאסיקל.עריכה: קריסטינה גוליאט **13:00** זרקור: ניקולאוס הרנונקור - מנצח. עריכה: אורי מרקוס **14:00** בסלון. **סילביוס:** תמישה קטעים לפסנתר. **מוצרט:** רביעיית פסנתר במיבמול מז'ור ק' 493. **זמלינסקי:** שבעה שירים. עריכה: תמרה בלטר **15:00** קצר וקולח. עריכה: קריסטינה גוליאט **16:00** בין ערביים. עריכה: עומר ריטה **18:00** היה היה קונצרט: התזמורת הסימפונית של בוסטון בניצוח גאורג הנשל, 22.10.1881. עריכה: תמרה בלטר **20:00** כאן מזרח. עריכה: יאיר דלאל **21:00** אוצר ישראלי. עם: יהואש הירשברג – מוזיקולוג. עריכה: אורי גולומב **23:00** מסביב לחצות. עריכה: רוני ורטהיימר

שלישי 5.3

06:05 שעון מוזיקלי. **בריסן:** כוראל בעקבות מזמור חג מולד צרפתי עתיק. **פרסל:** 'מלכת הפיות', קטעים. **ברטוק,** מעבדים שונים: 'ילידים'. **שופן:** אסידו בלה מינור אופוס 25/11, 'רוח חורף'. **רונלד בינג:** שלושה קטעים לתזמורת. **פורת:** שיר ערש מתוך סוויטת דולי. **גריינג'ר:** 'כנופיית ליקונשייר', שני פרקים. עריכה: אחי בינר **07:05** שחרית מוזיקלית. עריכה: יוליה צודיקס **09:00** קונצרט בוקר. עריכה: רבקה שמיר **12:05** קלאסיקל. עריכה: קריסטינה גוליאט **13:00** זרקור: ניקולאוס הרנונקור - מנצח. עריכה: אורי מרקוס **14:00** בסלון. עריכה: תמרה בלטר **15:00** קצר וקולח. עריכה: קריסטינה גוליאט **16:00** בין ערביים. **י"ס באך:** פרטיטה מס' 4 לכלי מקלדת ברה מז'ור רי"ב 828. **שוברט:** תמישיית פסנתר בלה מז'ור אופוס 114 ד' 667, 'דג השמך'. **גלזונוב:** סימפוניה מס' 6 בדו מינור אופוס 58. עריכה: עומר ריטה **18:00** מהקלטות איגוד השידור האירופי, EBU: תזמורת קונצרטחבאו המלכותית בניצוחו של ברנרד הייניק, אמסטרדם 23.12.2018. **מוצרט:** קונצ'רטו מס' 23 לפסנתר ולתזמורת בלה מז'ור ק' 488. **ברוקנר:** סימפוניה מס' 6 בלה מז'ור. עריכה: תמרה בלטר **20:00** כאן מזרח. עריכה: יאיר דלאל **21:00** השיר האמנותי. **א' אוסטין, שמיסו:** 'אהבת אישה וחיה'. **מאהלר, פ' ווסט:** שירי ריקרט. **א' מילר־שירף, א' משעול:** 'אשה במשעולים'. עריכה: אורי גולומב **22:00** תכניתו המוסברת של אלכסנדר תמיר. עריכה: אמיר ארניה **23:00** מסביב לחצות. עריכה: רוני ורטהיימר

שלישי 5.3

06:05 שעון מוזיקלי. **בריסן:** כוראל בעקבות מזמור חג מולד צרפתי עתיק. **פרסל:** 'מלכת הפיות', קטעים. **ברטוק,** מעבדים שונים: 'ילידים'. **שופן:** אסידו בלה מינור אופוס 25/11, 'רוח חורף'. **רונלד בינג:** שלושה קטעים לתזמורת. **פורת:** שיר ערש מתוך סוויטת דולי. **גריינג'ר:** 'כנופיית ליקונשייר', שני פרקים. עריכה: אחי בינר **07:05** שחרית מוזיקלית. עריכה: יוליה צודיקס **09:00** קונצרט בוקר. עריכה: רבקה שמיר **12:05** קלאסיקל. עריכה: קריסטינה גוליאט **13:00** זרקור: ניקולאוס הרנונקור - מנצח. עריכה: אורי מרקוס **14:00** בסלון. עריכה: תמרה בלטר **15:00** קצר וקולח. עריכה: קריסטינה גוליאט **16:00** בין ערביים. **י"ס באך:** פרטיטה מס' 4 לכלי מקלדת ברה מז'ור רי"ב 828. **שוברט:** תמישיית פסנתר בלה מז'ור אופוס 114 ד' 667, 'דג השמך'. **גלזונוב:** סימפוניה מס' 6 בדו מינור אופוס 58. עריכה: עומר ריטה **18:00** מהקלטות איגוד השידור האירופי, EBU: תזמורת קונצרטחבאו המלכותית בניצוחו של ברנרד הייניק, אמסטרדם 23.12.2018. **מוצרט:** קונצ'רטו מס' 23 לפסנתר ולתזמורת בלה מז'ור ק' 488. **ברוקנר:** סימפוניה מס' 6 בלה מז'ור. עריכה: תמרה בלטר **20:00** כאן מזרח. עריכה: יאיר דלאל **21:00** השיר האמנותי. **א' אוסטין, שמיסו:** 'אהבת אישה וחיה'. **מאהלר, פ' ווסט:** שירי ריקרט. **א' מילר־שירף, א' משעול:** 'אשה במשעולים'. עריכה: אורי גולומב **22:00** תכניתו המוסברת של אלכסנדר תמיר. עריכה: אמיר ארניה **23:00** מסביב לחצות. עריכה: רוני ורטהיימר

רביעי 6.3

06:05 שעון מוזיקלי. עריכה: אחי בינר **07:05** שחרית מוזיקלית. עריכה: יוליה צודיקס **09:00** קונצרט בוקר. עריכה: רבקה שמיר **12:05** קלאסיקל. עריכה: קריסטינה גוליאט **13:00** זרקור: ניקולאוס הרנונקור - מנצח. עריכה: אורי מרקוס **14:00** בסלון. עריכה: תמרה בלטר **15:00** קצר וקולח. עריכה: קריסטינה גוליאט **16:00** בין ערביים. **י"ס באך:** פרטיטה מס' 4 לכלי מקלדת ברה מז'ור רי"ב 828. **שוברט:** תמישיית פסנתר בלה מז'ור אופוס 114 ד' 667, 'דג השמך'. **גלזונוב:** סימפוניה מס' 6 בדו מינור אופוס 58. עריכה: עומר ריטה **18:00** מהקלטות איגוד השידור האירופי, EBU: תזמורת קונצרטחבאו המלכותית בניצוחו של ברנרד הייניק, אמסטרדם 23.12.2018. **מוצרט:** קונצ'רטו מס' 23 לפסנתר ולתזמורת בלה מז'ור ק' 488. **ברוקנר:** סימפוניה מס' 6 בלה מז'ור. עריכה: תמרה בלטר **20:00** כאן מזרח. עריכה: יאיר דלאל **21:00** השיר האמנותי. **א' אוסטין, שמיסו:** 'אהבת אישה וחיה'. **מאהלר, פ' ווסט:** שירי ריקרט. **א' מילר־שירף, א' משעול:** 'אשה במשעולים'. עריכה: אורי גולומב **22:00** תכניתו המוסברת של אלכסנדר תמיר. עריכה: אמיר ארניה **23:00** מסביב לחצות. עריכה: רוני ורטהיימר

רביעי 6.3

מס' 82 בדו מז'ור, 'הדוב' (תז' הבארוק טאפלמוזיק/ ברונז וייל). **דביסי:** רביעיית כלי קשת בסול מינור אופוס 10 (רב' אמרסון). **שוסון:** סימפוניה בסיבמול מז'ור אופוס 20 (סימפונית דאלאס/ אדוארדו מאטה). **דביסי, מוטון:** 'אור ירח' מתוך סוויטת ברהמקס (סימפונית דטרויט/ נמה ריבי). עריכה: עומר ריטה **18:00** מוזיקה ליום ראשון. **ברהמס:** מנחר מוטטים (זמרי קורידון/ מח'יו בסט). **שוברט:** 'אופרטוריום', 'סלבה רג'נה', 'ההלם כ"ג (מק' שרה"ש ברלין/ דיטריך קנטה). **ברהמס:** רקוויאם גרמני אופוס 45 (סליבה מקנייר - סופרן, הוקאן הגגורד - בריטון, מק' ווסטמינסטר, פילהרמונית ניו יורק/ קורט מזור). עריכה: דני אורסטי **20:00** כאן מזרח. עריכה: יאיר דלאל **21:00** סיפור קלאסי: שייקספיר ואמנות הצלילים. עם: פרנק פלג, 1966. עריכה: אורי מרקוס

22:00 קונצרטים מוסברים: קלאסיקה במימד אישי. **שופן:** קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר ולתזמורת במי מינור אופוס 11 (אסתריה בלצן - פסנתר והנחייה, הקאמריית הקיבוצית/ ירון גוטפריד). עריכה: אורי גולומב **23:00** מסביב לחצות. עריכה: רוני ורטהיימר

שני 4.3

06:05 שעון מוזיקלי. **לולי:** 'אסיט', מבוא.

בלורן: קונצ'רטינו (נעם בוכמן - חליל, יורי גנדלסמן - ויולה, קאמרטה אסלס/ דליה אסלס). **סן־סאנס:** קטע קונצרטוני בלה מז'ור אופוס 20 (פאטריס פונטנרוזה - כינור, אנסי תזמורת/ פריז/ ז'אן־ז'אק קנטורוב). **ו' מיסון:** Silver Spring אופוס 6 (קנת' בולטון - פסנתר). **פורת:** רקוויאם, אגנוס דאי אופוס 48 (לה שאפל ריאל, אנסי' מוזיק אובליק/ פיליפ הרוגה). **טוביוב:** פנטסיה (סימפונית לינצגר/ אנדריי פטרוב). עריכה: אחי בינר **07:05** שחרית מוזיקלית. **סטרווינסקי:** 'פטרשושקה', שלושה פרקים (מרירציו פולני פסנתר). **מוצרט, מיכאל בקריאקוב:** קונצ'רטו לכסון ולתזמורת בסיבמול מז'ור ק' 191, בעיבוד לתצורה (סרגי נקריאקוב - תצורה, הקאמריית ליטא/ סאוליס סונדקיס). **היידן:** סימפוניה מס' 28 בלה מז'ור (תתז' הלאומית של האיחוד האירופי/ אודנסה/ אולה שמידט). עריכה: קריסטינה

פאולינ דה ויולה, קסעי בוסה נובה, ועוד. עריכה: משה מורד **13:00** קלאסיקל. **רגיג:** סוויטת הולברג (הקאמריית האנגלית/ ריימונד לפארד). **דנצי:** פנטזיה על נושא מ"דון ג'ובאני' של מוצרט לקלרינט ולתזמורת (סבינה מאייר - קלרינט, הקאמריית וירטמברג/ ירג פרבר). **קבלבסקי:** 'הליצנים', סוויטה אופוס 26 (הפילהרמונית הארמנית/ לוריס טייקנבוריאן). **דבז'אק:** מזורקה לכינור ולתזמורת אופוס 49 (אן־סופי מוסר - כינור, פילהרמונית ברלין/ מנפרד הונק). עריכה: קריסטינה גוליאט **14:00** בסלון. **שוסטקוביץ':** 'מכתמים', אופוס 13 (ולדימיר אשכנזי - פסנתר). **ג' טאבנר:** שירי אנה אחמטובה (פטרשיה רוריו - סופרן, סטיבן איסרליס - צ'לו). **ג' טאבנר:** 'האוצר החבו' לרביעיית כלי קשת (דניאל פיליפס, קריסטה בנין פני - כינורות, טוד פיליפס - ויולה, סטיבן איסרליס - צ'לו). עריכה: עומר ריטה **15:00** קונצרטים מוסברים: קלאסיקה במימד אישי. **שופן:** קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר ולתזמורת במי מינור אופוס 11 (אסתריה בלצן - פסנתר והנחייה/ התז' הקאמריית הקיבוצית, ירון גוטפריד). עריכה: אורי גולומב

16:00 אוצר מן העבר. **בוקסטהודה:** מוזיקה קולית וכלית מתוך Abendmusiken (ווקס לומיניס/ לינול מוניה; אנסמבל מאסק/ אוליביה פורטן). עריכה: ציפי ויצטום **17:00** בשחור ולבן. **בטהובן:** סונטה מס' 29 לפסנתר בסיבמול מז'ור, 'האמרקליווי' (סולומון, 1952). עריכה: תמרה בלטר **18:00** ברודווי. **שטיין, בוק, הרניק:** 'כנו' על הגג, בעקבות 'טוביה החולב' של שלום עליכם (חיים טופול, 1971). עריכה: רם תדמור **19:00** אופרה ואורטוריה. **מוצרט:** 'כך עושות כול', ק' 588. עריכה: טליה אילן

ראשון 3.3

06:05 שעון מוזיקלי. **דביסי:** שתי ערבסקות (ואלטר גיזקינג - פסנתר). **צ'ייקובסקי:** **גלזונוב:** 'הרהורים', מתוך 'מזכרת ממקום יקר' (גיל שחם - כינור, תתז' הרוסית הלאומית/ מיכאיל פלטינוב). **היידן:** שלישיית פסנתר בלה מז'ור הוב' 15/9 (טיני מטוס - פסנתר פטישים, אנדרו מנזי - כינור, יאפ סר לינדן - צ'לו). **רספיגי:** שני פרקים מתוך הסוויטה 'הציפורים' (סימפונית סן פרנסיסקו/ אדו דה וארט). **ברטוק:** מחול רומני (הסימפונית ההונגרית/ אדם פישר). **שמעון כהן:** 'שיעור בנהיגה', 'ברוכות השחייה' (הפילהרמונית הישראלית/ שמעון כהן). עריכה: אחי בינר **07:05** שחרית מוזיקלית. **ז'אן־פרי רבל:** 'קברו של לולי' (אנס' רבל). **קפ"ע באך:** סונטה לחליל, כינור וקונטינאו בלה מז'ור (לזאדייה). **באך:** קונצ'רטו לשני פסנתרים ולתזמורת בדו מז'ור רי"ב 1061 (ברכה עדן, אלכסנדר תמיר - פסנתרים, סימפונית ים רשה"ש/ מנדי רודן). **בטהובן:** שלישייה לקלרינט, צ'לו ופסנתר בסיבמול מז'ור אופוס 11 (ז'אן־קלוד וילהאן - קלרינט, שרה וילסון, צ'לו, פייר בוייה - פורטה פיאנו). **היידן:** קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת בסול מז'ור הוב' 18/4 (מיכאיל פלטינוב - פסנתר וניצוח/ הקאמריית פילהרמונית גרמניה). עריכה: רבקה שמיר **09:00** קונצרט בוקר. **ויוואלדי:** קונצ'רטו לכינור ולתזמורת ברה מז'ור רי"ו 211 (ג'וליאנו קרמיניולה, תז' הבארוק ונציה/ אנדראה מרקון). **צ'ייקובסקי:** וריאציות על נושא רוקוקו אופוס 33 (סרולס מאריס - צ'לו, פילהרמונית אסולו/ מאריס יאנסונס). **מקלוקם ארנולד:** קונצ'רטו לקלרינט ולתזמורת כלי קשת אופוס 20 (מייקל קולינס - קלרינט, לונדון מוזיץ"/ מרק סטיבנסון). **וולטון:** חתש בגטלות לגיטרה (טום קרסטנס - גיטרה). **דבז'אק:** קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת בסי מינור אופוס 104 (סרולס מרק - צ'לו, פילהרמונית אסולו/ מאריס יאנסונס). **בטהובן:** סונטה מס' 5 לפסנתר ולצ'לו ברה מז'ור אופוס 102/2 (יוג'ין איסטמן - פסנתר, לאונרד רוז - צ'לו). **מקלוקם ארנולד:** קונצ'רטו לשני כינורות ולתזמורת אופוס 77 (קנת' סיליוס - כינור, לין פלסטר - כינור, לונדון מוזיץ"/ מרק סטיבנסון). **וולטון:** סונטה לכינור ולפסנתר (ג'ניס גראהם - כינור, ג'ון אלי - פסנתר). עריכה: רון מרחבי

12:05 קלאסיקל: מלחינים דנים. **בילסן:** 'נשח' מסכות', קטעים (סימפונית טנברוג/ נמה ריבי). **קולאז:** 'גבעת האלפים', קטעים (בדול גובל - כינור, גורלי פלסטר - אלט, סימפונית רדיו דנמרק/ ג'ון פרנדסן). **א' אנה:** 'מוכתת הגפרורים הקטנה', פתיחה (סימפונית אודנסה/ אולה שמידט). **הרטמן:** אנדנטינו ושמונה וריאציות (של' סרה מוזיץ'). **לומבי:** 'תמונות חלומיות', פנטזיה (סימפונית רדיו דנמרק/ גנאדי רוז'דסטבנסקי). **וייסה:** 'מחול הצוענים', מתוך 'החגיגה בקניולווח' (סימפונית אודנסה/ אולה שמידט). עריכה: קריסטינה

21:00 השיר האמנותי. **ה' וולף:** 'ספר

השירים האיטלקי', מבחר (דיאנה דמארו - סופרן, יונס קאופמן - סנור, הלמוט דויטש - פסנתר). **עמי מעיני:** שירים יהודיים, מחזור מס' 2 (מירה זכאי - אלט, סימפונית ירושלים/ עמי מעיני). **פ' פולנק, פ' אלואר:** 'מלאכתו של הצייר' (ג'רלדין מקגריבי - סופרן, גראהם ג'ונסון - פסנתר). עריכה: אורי גולומב

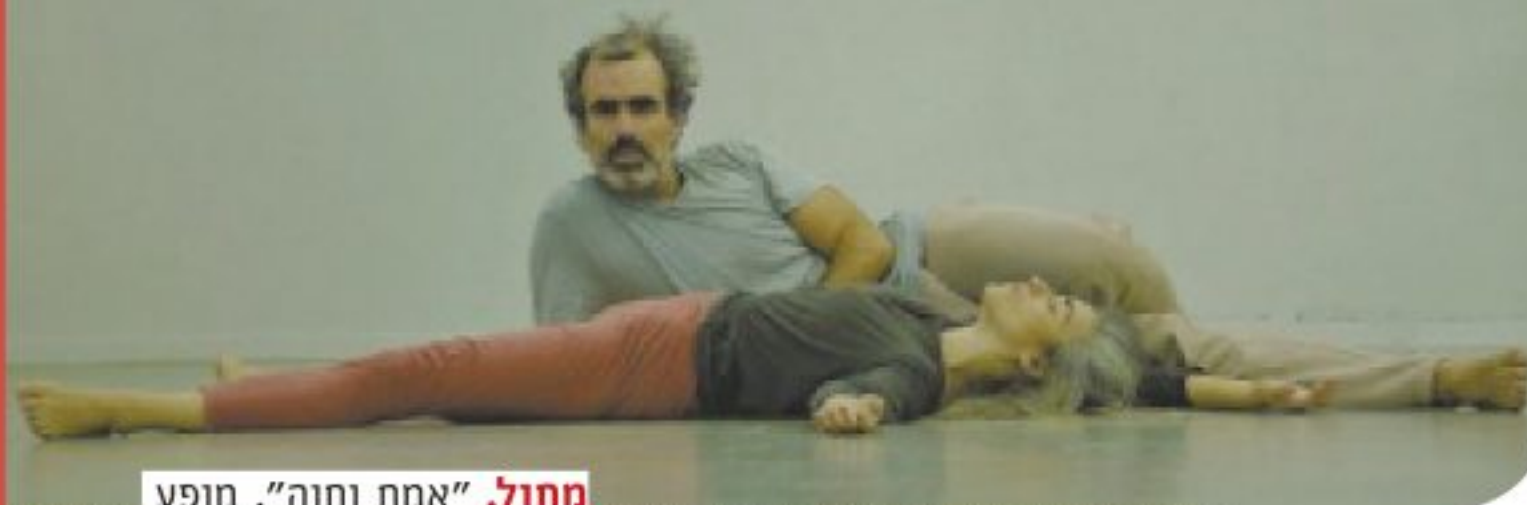
22:00 המזרח במרכז: מוזיקה אמנותית וערבית מאירופה וארצות ערב, מתוך התקליטור "סיוואן" (אמניה אלאלוי - שירה; יון האסל - תצורה; אפקסיס אלקטרוניים; חר אדין מקשישה - כינור; הלגה נובבקן - כלי נקישת; פדראס חבר זמני - זארכ; אנס' בארוק בהדרת הכנר ביארטה אייקה/ יון באיקה - פסנתר וניצוח). עריכה: ציפי ויצטום **23:00** Blue Note. עריכה: אמיר ארניה

שבת 2.3

07:00 שחרית לשבת. **קופר:** סוויטה לצ'מבלו בדו מז'ור (סקיפ סמפה - צ'מבלו). **מוצרט:** קונצ'רטו מס' 23 לפסנתר ולתזמורת בלה מז'ור ק' 488 (דניאל בארבוניס, פסנתר, הקאמריית האנגלית). **שוברט:** שמינייה בפה מז'ור ד' 803 (האנס' הקאמרי של אקדמית סנט מרטין). **שומאן:** סימפוניה מס' 2 אופוס 61 (תתז' הממלכתית דרדזן/ וולפגנג סוואליש). **שופן:** בלדה מס' 3 בלה־במול מז'ור אופוס 47 (מארי פראיה - פסנתר). **מנדלסון:** רביעיית כלי קשת במיבמול מז'ור אופוס 12 (רב' קרויצברג). עריכה: אמיר ארניה **10:00** היה היה קונצרט: פתיחת העונה 2019/20 של התזמורת הסימפונית של לונדון (מנצחים: אלברט גואסט, דאוארד אלגר), 27.10.1919. **בוורדין:** סימפוניה מס' 2 בסי מינור, 'ההרואית' (תז' קונצרטחבאו המלכותית/ קיריל קונדרשין). **אלגר:** קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת במי מינור אופוס 85 (ז'קלין דו פרה - צ'לו, סימפונית לונדון/ ג'ון ברברילי). **סקריאבין:** 'פואמת האקסטז', אופוס 54 (סימפונית בוסטון/ קלאודיו אבאדו). **אלגר:** רביעיית כלי קשת במי מינור אופוס 83 (רב' מיסטרי). עריכה: תמרה בלטר

22:00 הנוסע המתמיד. מבחר שירי סמבה מברזיל: 'הגוארדיה הוותיקה של בית הספר לסמבה פורטלה', מלחין הסמבה הוותיק

28.02

מחול. "אמת וחזה", מופע של שרון צוקרמן ויזה, בו היא רוקדת לצד משה שכטר אבשלום, יוצג ב-20:00 במרכז לתיאטרון עכו

ספרות. במחזיאון יפו יושקו ב-20:00 שני ספרים: ספר האמן "10pm Sunset" של הצלם אסף עיני ו"אשה נחה" של מעין גולדמן. באותה שעה יושק במרכז נוה שכטר בתל אביב ספר השירה "זה איפשהו בין אהבה למיומנות" של המשורר האסטוני מטורה

28.02

טלוויזיה. ריצ'רד גיר מגלם גיגולו שנהפך לחשוד ברצח של אחת מהלקוחות שלו. "גיגולו אמריקאי", סרטו של פול שרדר, ישודר ב-23:47 בערוץ 1

1.03

קולנוע. סיפורה האמיתי של הציירת מוד לואיס, שהתפרסמה אף על פי שהתקשתה להזיז את ידה, מוצג בסרט העלילתי "מודי" של אייסלינג וולש. 14:00, סינמטק ירושלים

1.03

טלוויזיה. שחקן פוטבול בשנות ה-20 בארצות הברית מנסה להביא לקבוצתו כוכב מליגת הקולג'ים. בהוט סינמה 4 ישודר ב-16:45 "משחק מלוכלך" בבימויו ובכיכובו של ג'ורג' קלוני

2.03

מוזיקה. דני סנדרסון והתזמורת הפילהרמונית יופיעו ב-20:00 בהיכל התרבות בתל אביב. יתארחו: חנן בן ארי, מאיר פניגשטיין, ארקדי דוכין ורועי בר נתן

שיר ביום

זקיק / לי ממך

בבטני מתיגע רצוא נשוב
כשליח ללא בשורה
זקיק ושמו יהודה.

שבע יפל ושבע יקום
ולא ינביט לי ילדה.

מתוך "למה הדבר דומה", הוצאת פרדס
לי ממך היא משוררת ישראלית

התעמלות בוקר

1. מאיזה שיר ילדים המלים: "משתחוה הכרם אט", ו"כפרדס ילחש כל בד"?
2. ומאיזה המלים: "הרעש רב בבית, והוא ישיר לו שיר" (אותו מחבר)

תשובות בעמ' 3